

Observatori de la vinya, el vi i el cava

INFORME núm. 3

**setembre
2011**

INTRODUCCIÓ

1. CONSUM DE VI
2. COMERÇ EXTERIOR
3. COMERCIALIZACIÓ DE LES DO CATALANES
4. EVOLUCIÓ DE PREUS AL CONSUM
5. RECULL D'ARTICLES CIENTÍFICS: MÀRQUETING AGROALIMENTARI DEL PRODUCTE VI

**31 Mostra de
VINS i CAVES
de Catalunya** Del 23 al 25 de setembre
de 2011
Mall de la Fusta
Barcelona

D.
Denominació d'Origen

Alfella
Catalunya
Cava
Conca de Barberà
Costers del Segre
Empordà
Montant
Penedès
Pla de Bages
Q. Priorat
Tarragona
Terra Alta

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura, Ramaderia,
Pesca, Alimentació i Medi Natural

INCAVI
Institut Català de la Vinya i el Vi

AMB LA COL·LABORACIÓ DE:

el Periòdic PORT VELL

CX CatalunyaCaixa

Informe sobre el sector vitivinícola a Catalunya; Setembre 2011

Autors:

Cristina Escobar (CREDA – UPC – IRTA) (cristina.escobar@upc.edu)

Lluc Mercadé (CREDA – UPC – IRTA) (lluc.mercade.romeu@upc.edu)

José M Gil (CREDA – UPC – IRTA) (chema.gil@upc.edu)

Coordinador:

Xoán Elorduy (INCAVI) (xoan.elorduy@gencat.cat)

Amb la col·laboració de:

Antoni Pujol (DAAM) (antoni.pujol@gencat.cat)

Francesc Reguant (DAAM) (freguant@gencat.cat)

ÍNDEX DE CONTINGUTS

I: CONSUM DE VI

Consum de vi en volum

Consum de vi en valor

II: COMERÇ EXTERIOR

Comerç exterior de vi total a Catalunya i a Espanya

Comerç exterior a Catalunya segons tipologia de vi

Índex d'avantatge comparatiu revelat

III: COMERCIALIZACIÓ DE LES DO CATALANES

Comercialització al Mercat Estatal

Comercialització al Mercat Exterior: Quantitats
comercialitzades i Destinacions

Comercialització Total: Orientació comercial i Quantitats
comercialitzades

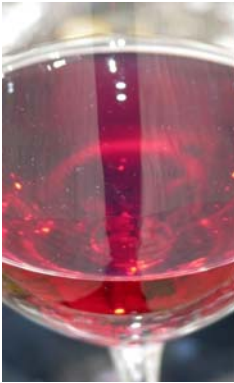
IV: EVOLUCIÓ DE PREUS AL CONSUM

Preus en Establiments Comercials d'Alimentació

V: RECULL D'ARTICLES CIENTÍFICS: MÀRQUETING AGROALIMENTARI DEL PRODUCTE VI

Introducció

Aquest informe correspon a la setzena publicació de l'Observatori de la Vinya, el Vi i el Cava de Catalunya.

En aquest informe, els blocs I, II i III donen continuïtat a [l'informe 3 del 2010](#). En aquests blocs s'actualitzen les estadístiques de consum, comerç exterior i comercialització de les denominacions d'origen catalanes. En l'any 2010 continua la tendència a la baixa en les quantitats de vi consumides. No obstant, el consum en valor econòmic presenta unes xifres més optimistes, posant de manifest el canvi de tendència que experimenta el consumidor, orientant-se vers vins de major qualitat i de major preu.

Les exportacions de vi a Catalunya, en el 2010, es recuperen de la davallada experimentada l'any anterior, mentre que les importacions tornen a caure considerablement. Aquesta conjuntura, incrementa la balança comercial del vi, el que posa de manifest la bona marxa del sector pel que fa al comerç exterior.

En el bloc IV es presenta l'observació dels preus de vi i cava embotellat en establiments comercials, tal i com s'estableix periòdicament. Els resultats posen de manifest com els preus al consum s'incrementen lleugerament respecte a l'any anterior.

Per finalitzar, en un cinquè bloc, es presenten una sèrie d'articles científics recentment publicats en relació amb la demanda del consumidor de vi.

Xoán Elorduy

Responsable Tècnic de l'Observatori de la Vinya, el Vi i el Cava

BLOC I: CONSUM DE VI

Consum de vi en volum

En el període 2002-2010, el **consum de vi a les llars catalanes** es situa, de mitjana, en **15,55 litres per càpita**, per sobre de la mitjana espanyola, que pren valors de 10,83 litres per càpita (*MARM*) (figures 1 i 2).

A Catalunya, el consum de vi total a la llar en l'any 2010, continua mantenint una tendència a la baixa. Respecte l'any 2009, existeix una davallada del 3,1%.

Paral·lelament, a Espanya, el consum de vi a la llar també continua disminuint, experimentant una davallada del 2,7%, respecte el 2009.

A Catalunya, gairebé totes les categories de vi representades experimenten un decrement respecte el 2009, incloent el vi tranquil amb DO, que havia mantingut una tendència creixent en els darrers anys. L'única categoria de vins que incrementa és el vi sense DO, trencant amb una tendència a la baixa continuada (figura 1).

En el conjunt de l'Estat, totes les categories de vins experimenten un decrement respecte el 2009. La més acusada es dona en la categoria d'escumosos, que es redueix un 12,1% (figura 2).

Fig.1
Demanda de vins a la llar a Catalunya (Litres per càpita)
Font: MARM

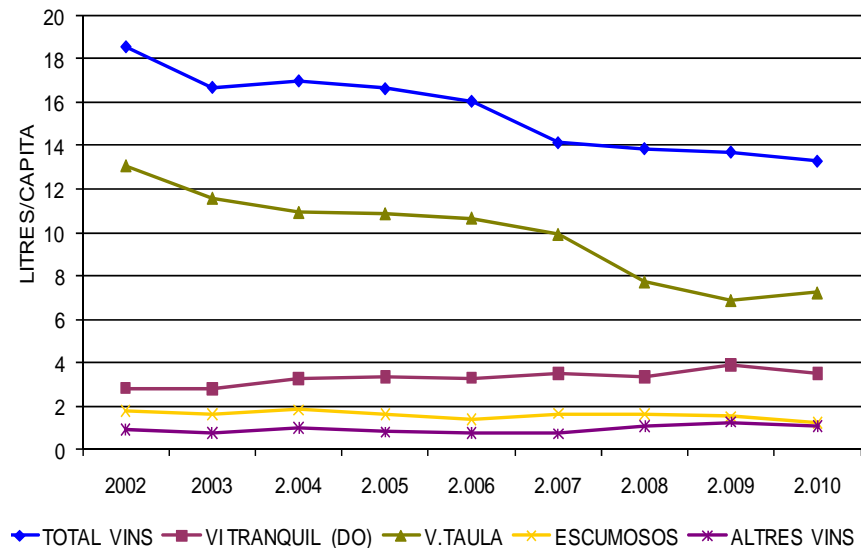
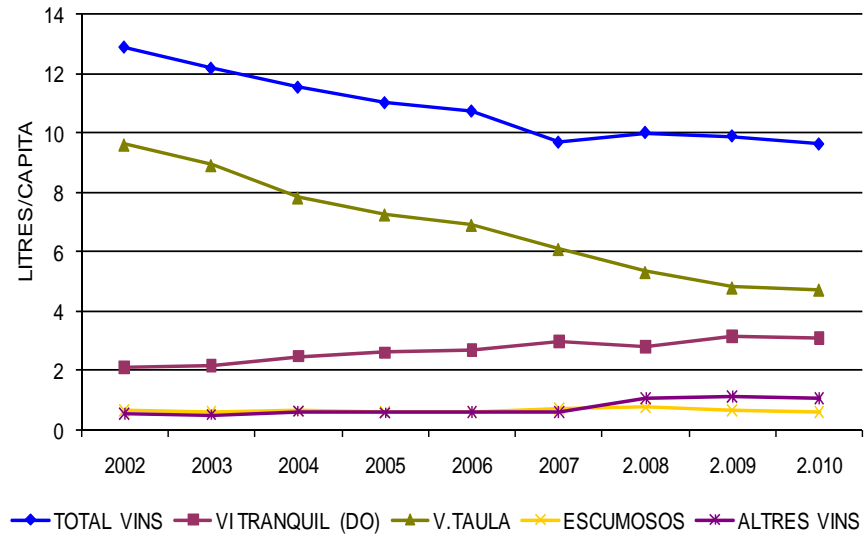

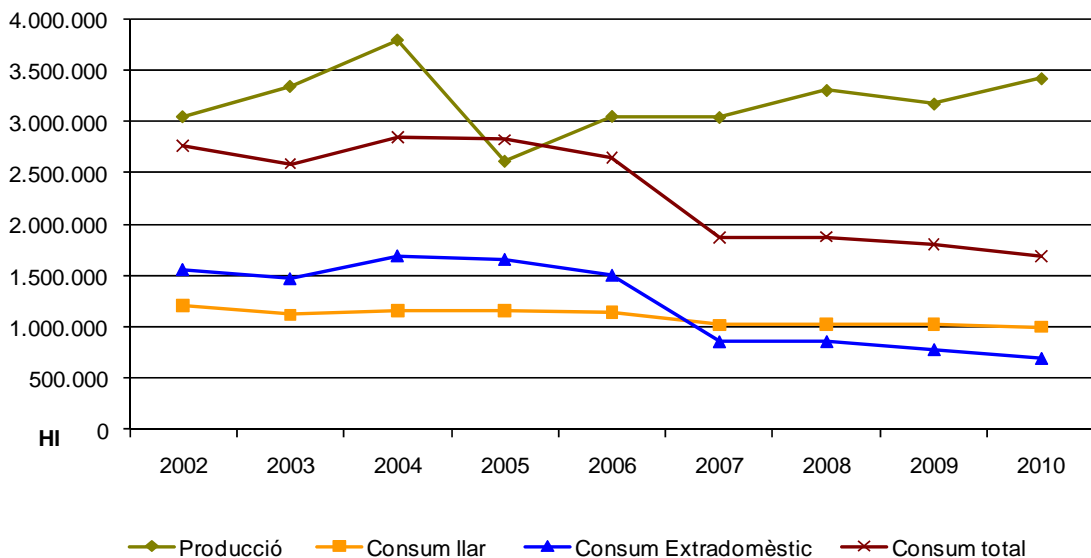
Fig.2
Demanda de vins a la llar a l'Estat Espanyol (Litres per càpita)
 Font: MARM

Les dades de consum (total, extradomèstic i a la llar) i de producció de vi a Catalunya, expressades en volum a la figura 3, posen de manifest com, per a Catalunya, les exportacions de vi són fonamentals per tal d'absorbir les nostres produccions. El consum total continua disminuint, a la vegada que creixen les produccions.

Pel que fa al consum extradomèstic de vi a Catalunya, es realitza una estimació a partir de l'obtingut pel conjunt de l'Estat espanyol, ja que per a Catalunya, aquesta informació no està disponible.

Fig.3
Producció i consum de vi a Catalunya (Hectolitres)
 Font: elaboració pròpia a partir de dades del MARM i DAAM.
 Nota: En el 2007, el MARM modifica la metodologia per determinar el consum extradomèstic

Consum de vi en valor

A la figura 4 es mostra la tendència en el consum de vi a la llar a Catalunya expressada en valor.

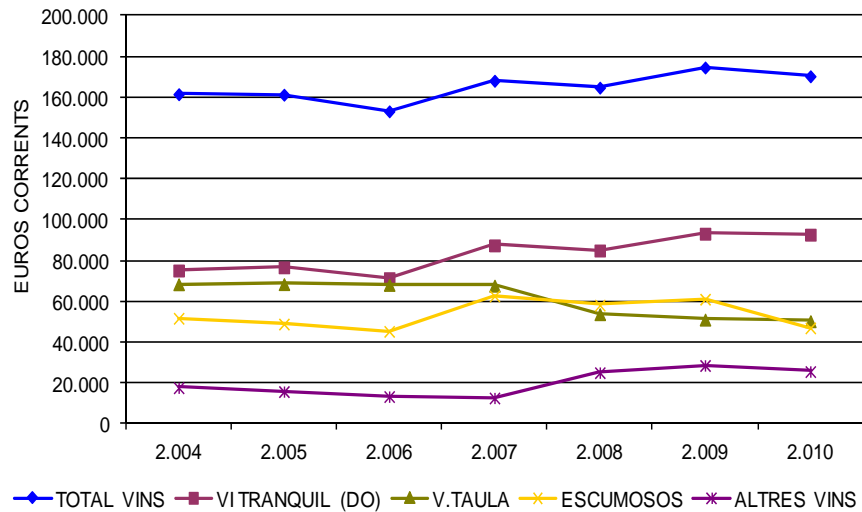
Com s'observa, a partir del 2006, la despesa de vins a Catalunya ha mantingut una tendència creixent, que en l'any 2010 s'inverteix lleugerament (-2,4%).

El vi tranquil amb DO és la categoria de vins que major valor aporta al conjunt de vins. Aquesta categoria creix sostingudament, tot i que l'any 2010 també experimenta una petita davallada (-0,6%).

El vi sense DO és la següent categoria de vins que més aporta al conjunt de la despesa en vins a la llar a Catalunya, seguida molt de prop pels vins escumosos. Aquests, es posicionen en tercer lloc després d'haver experimentat una forta davallada en el 2010.

Els altres vins experimenten un increment considerable a partir de l'any 2008, que pot venir provocat pel un canvi de metodologia dut a terme, en aquell any, en la recollida de dades (MARM).

Fig.4
Demanda de vins a la llar a Catalunya. Euros corrents. Base 2006.
 Font: MARM

BLOC II: COMERÇ EXTERIOR

Comerç Exterior de vi total.

A Catalunya i a Espanya.

El comerç exterior de vi a Catalunya continua en el 2010 amb la tendència experimentada en el 2009, sobretot pel que fa a les importacions, que tornen a experimentar una gran davallada respecte a l'any anterior: concretament, del 44,9%. D'altra banda, les exportacions de vi catalanes presenten un canvi de signe respecte el 2009, amb un increment, en el 2010, d'un 9,8% (figura 5).

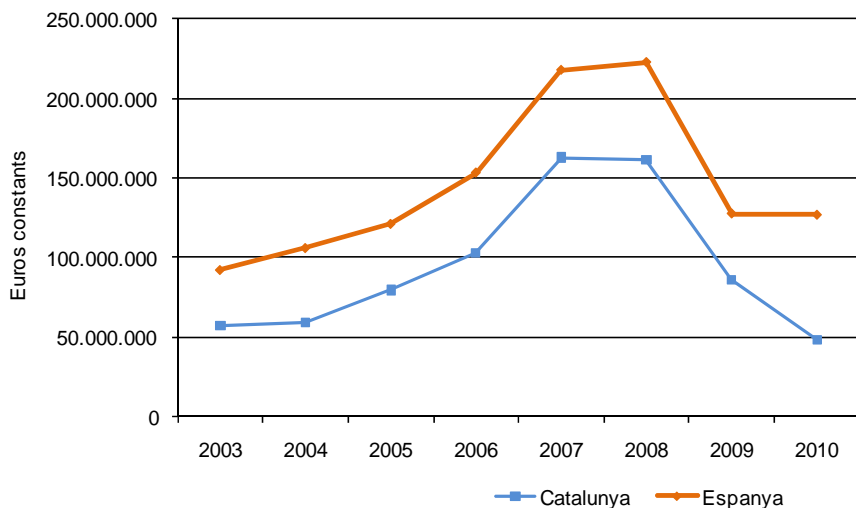
Pel que fa a les importacions, la davallada experimentada és molt més acusada que l'experimentada el consum a Catalunya (figura X), a la vegada que s'inicia amb anterioritat (en el 2008). D'aquesta manera, es pot concloure que **la crisi econòmica ha afectat a les importacions en una major proporció que al consum domèstic.**

A l'Estat espanyol, les importacions i les exportacions de vi mantenen els valors observats en el 2009 (figura 5).

Fig.5
Evolució del comerç exterior vinícola a Catalunya i a Espanya. Període 2003-2010. (Dades en euros constants. Base 2006)

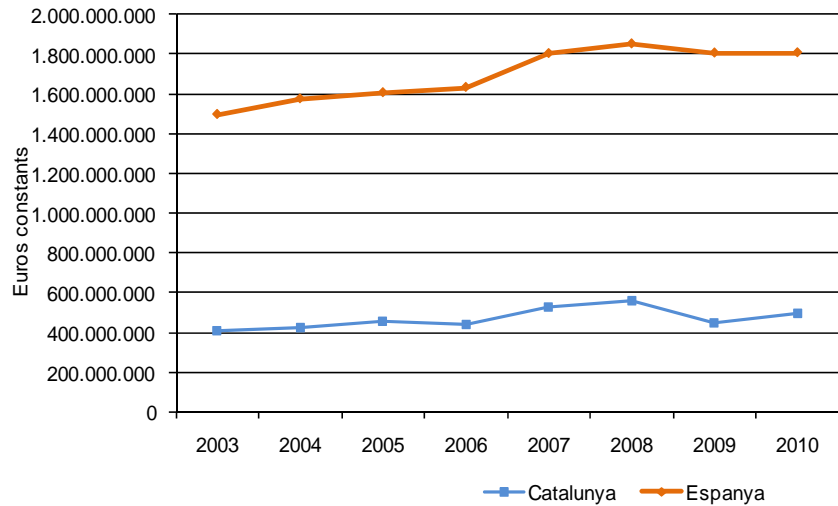
Font: Datacomex
Nota: Les dades del 2010 són provisionals

a) Importacions

b) Exportacions

Observatori de la Vinya, el Vi i el Cava

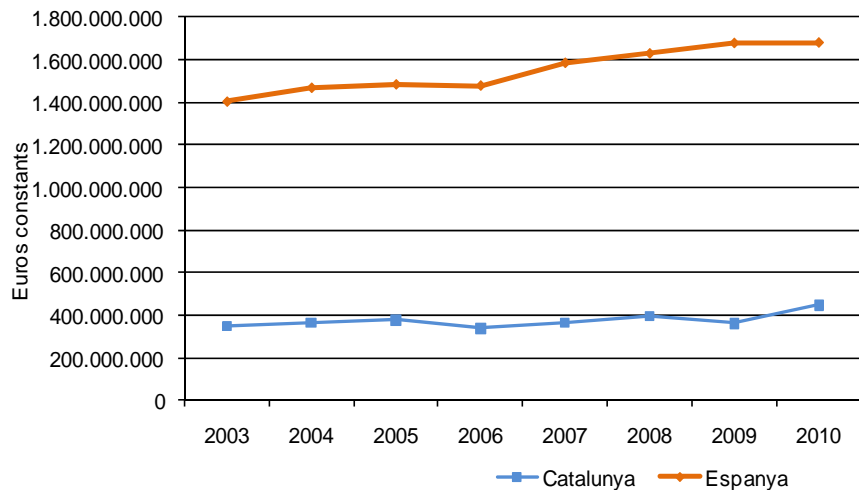
Conseqüentment, en el 2010, la balança comercial de vi a Catalunya experimenta un increment respecte el 2009, concretament del 23,8%, assolint un valor màxim respecte la sèrie observada (figura 6).

De la mateixa manera, l'evolució expressada es manifesta en un increment considerable de la taxa de cobertura¹ catalana, que gairebé es duplica respecte l'any anterior, assolint també un valor màxim en la sèrie observada (figura 7).

Al conjunt de l'Estat espanyol, el manteniment dels valors de les importacions i exportacions de vi, repercuteix, conseqüentment, en un manteniment de la balança comercial i de la taxa de cobertura obtingudes en el 2009.

Fig.6
Evolució de la balança comercial pel sector vitivinícola a Catalunya i a Espanya. Període 2003-2010.
(Dades en euros constants. Base 2006)

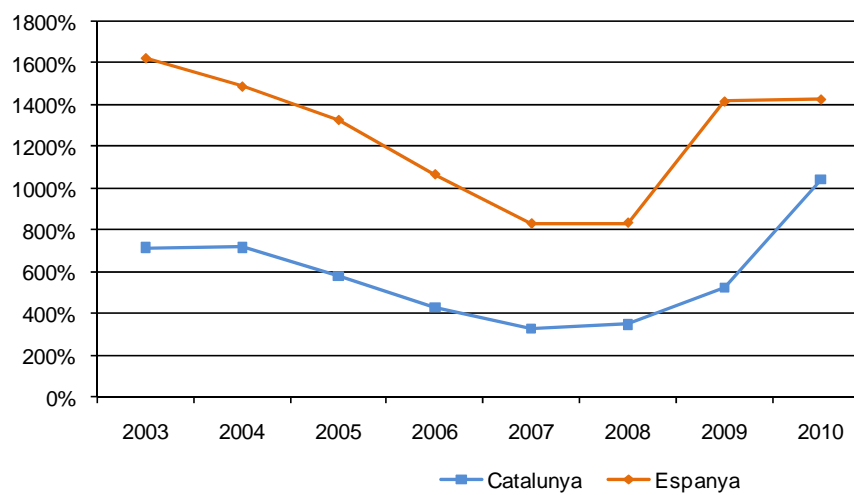
Font: Datacomex
 Nota: Les dades del 2010 són provisionals

¹ Percentatge d'importacions que poden pagar-se amb les exportacions realitzades durant un mateix període de temps

Fig.7
Evolució de la taxa de cobertura a Catalunya i a Espanya. Període 2003-2010.

Font: Datacomex
Nota: Les dades del 2010 són provisionals

L'origen de les importacions catalanes és principalment europeu. Concretament, italià i francès. Aquests dos països concentren, en el 2010, el 70,9% de les importacions catalanes. Tanmateix, aquesta proporció es redueix en 9 punts percentuals, respecte el 2009 (figura 8).

Respecte el 2009, el principal canvi observat en la distribució de les importacions catalanes de vi, és l'augment de la proporció de vi italià, acompanyada d'una disminució de vi francès.

Itàlia es situa, en el 2010, com a principal país proveïdor de vi a Catalunya, guanyant terreny al seu principal competidor, França.

Portugal, es situa en el 2010 en el tercer país en importància (10,8%), recuperant les proporcions observades en els anys 2005 i anteriors.

Paral·lelament, s'observa un increment de la proporció de vi provinent d'altres països, especialment d'Alemanya, Xile i els Països Baixos. Aquests increments afecten negativament al posicionament del vi procedent del **Regne Unit**, que **passa a obtenir una proporció poc significativa** (1,5%) després d'haver estat el tercer país en importància en els anys 2007, 2008 i 2009.

Pel que fa a les importacions de vi espanyoles, els països que hi intervenen segueixen una distribució similar a l'observada a Catalunya, essent també els principals proveïdors **França i Itàlia** (50,7% i 28,8%, en el 2009, respectivament) (figura 9).

Igual que a Catalunya, **les importacions de vi del Regne Unit cauen considerablement**, en el 2010, obtenint una quota de mercat únicament del 1,1%.

Portugal és el tercer país en importància, concentrant el 7,9% de les importacions espanyoles de vi.

Fig.8

**Importacions catalanes.
Distribució percentual
per països segons
valor monetari.
Anys 2003 al 2010.**

Font: elaboració pròpia a partir de dades de Datacomex

Nota: Les dades del 2010 són provisionals

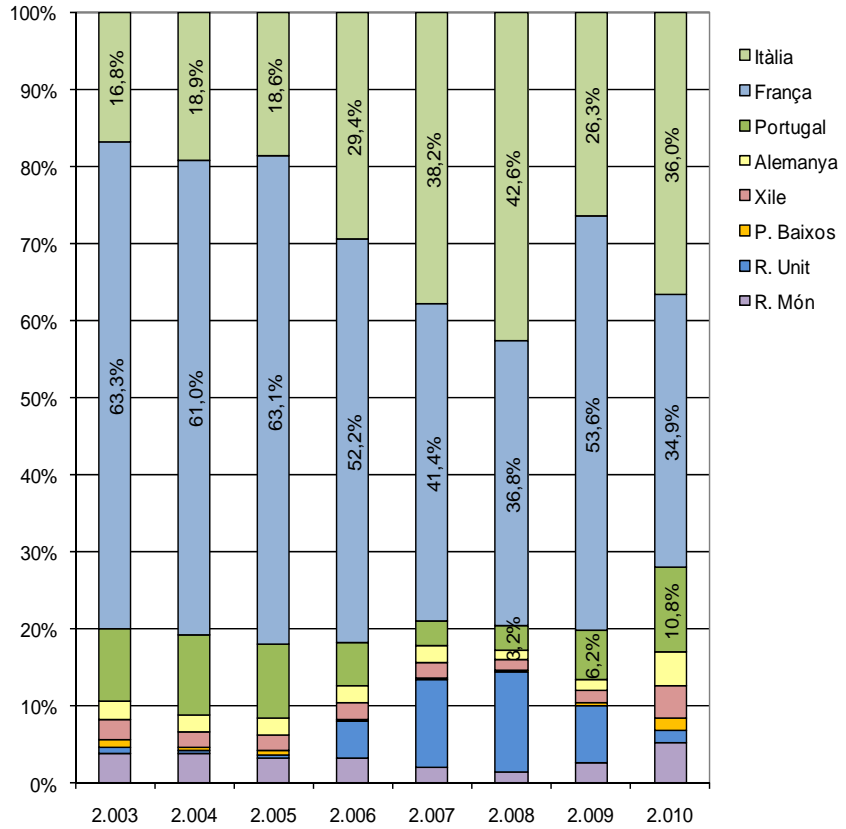
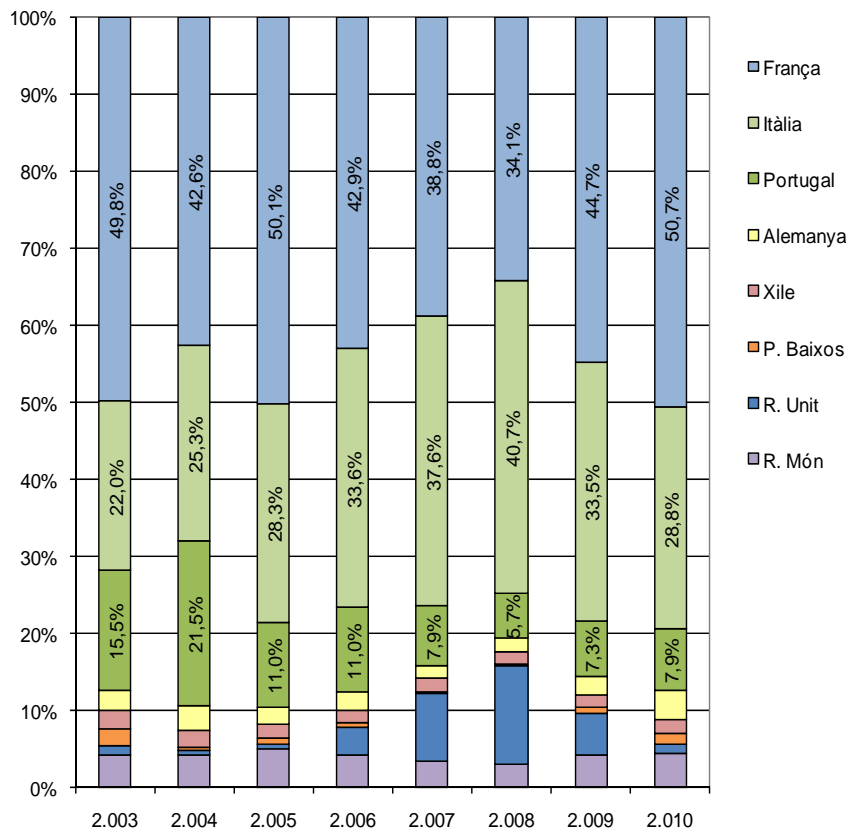

Fig.9

**Importacions espanyoles.
Distribució percentual
per països segons
valor monetari.
Anys 2003 al 2010.**

Font: elaboració pròpia a partir de dades de Datacomex

Nota: Les dades del 2010 són provisionals

Les exportacions de vi, tant catalanes com espanyoles, es distribueixen entre un major nombre de països que les importacions.

El principal mercat per a les exportacions catalanes de vi és Alemanya, malgrat una continuada reducció de la proporció que representa en el conjunt d'exportacions de vi catalanes (figura 10). En l'any 2010, aquesta proporció assoleix el 22,8%, el que significa una reducció únicament de 0,4 punts percentuals respecte el 2009. No obstant, aquesta lleugera reducció no es tradueix en una disminució del valor econòmic, sinó el contrari, aquest incrementa un 7,7% i es situa en 120.662 milers d'Euros.

Segueixen en ordre d'importància els Estats Units i el Regne Unit, que absorbeixen, en el 2010, un 13,2% i un 11,7% de les exportacions catalanes, respectivament.

El quart país en importància és Bèlgica, que malgrat haver reduït la seva proporció de compres respecte el 2009, concentra el 8,9% de les exportacions catalanes, i augmenta un 4,6% el valor econòmic de les seves compres.

En cinquè lloc es posiciona el Japó, que incrementa les seves importacions en valor econòmic a partir del 2006.

La distribució geogràfica de les exportacions espanyoles és similar a l'observada a Catalunya, sobretot pel que fa als principals països (figura 11).

Alemanya és el principal país importador, absorbint, en els darrers anys, al voltant del 17% de les exportacions espanyoles de vi. Molt de prop segueix el Regne Unit, amb una proporció del 14,4% en el 2010. A continuació es situen els Estats Units (10,9%) i França (7,1%).

Fig.10

**Exportacions catalanes.
Distribució percentual
per països segons
valor monetari.
Anys 2003 al 2010.**

Font: elaboració pròpia a partir de dades de Datacomex

Nota: Les dades del 2010 són provisionals

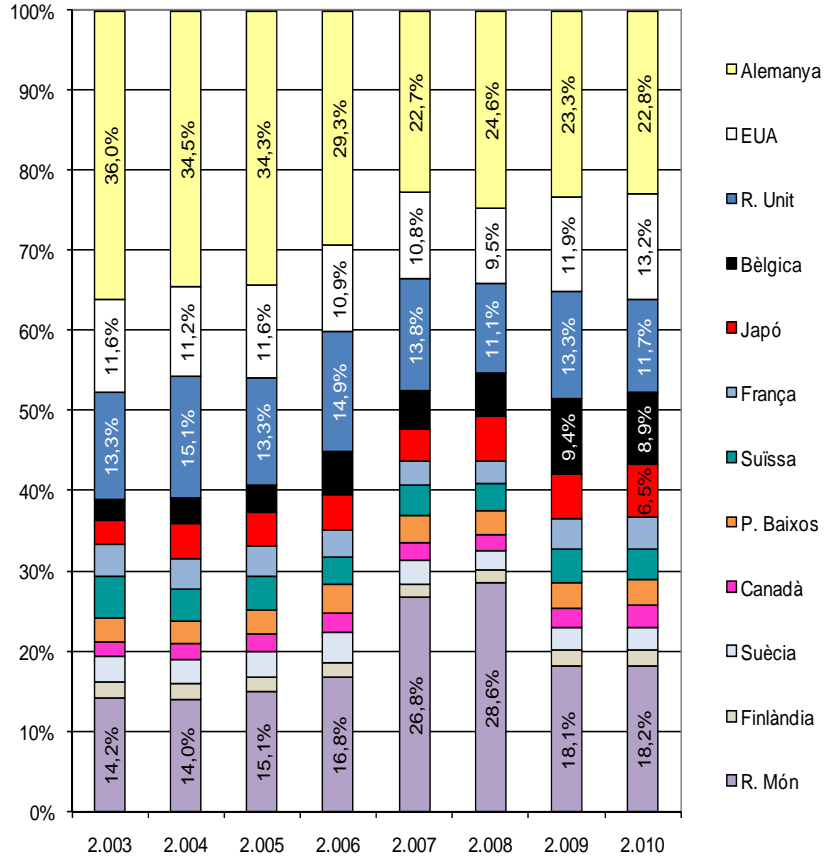
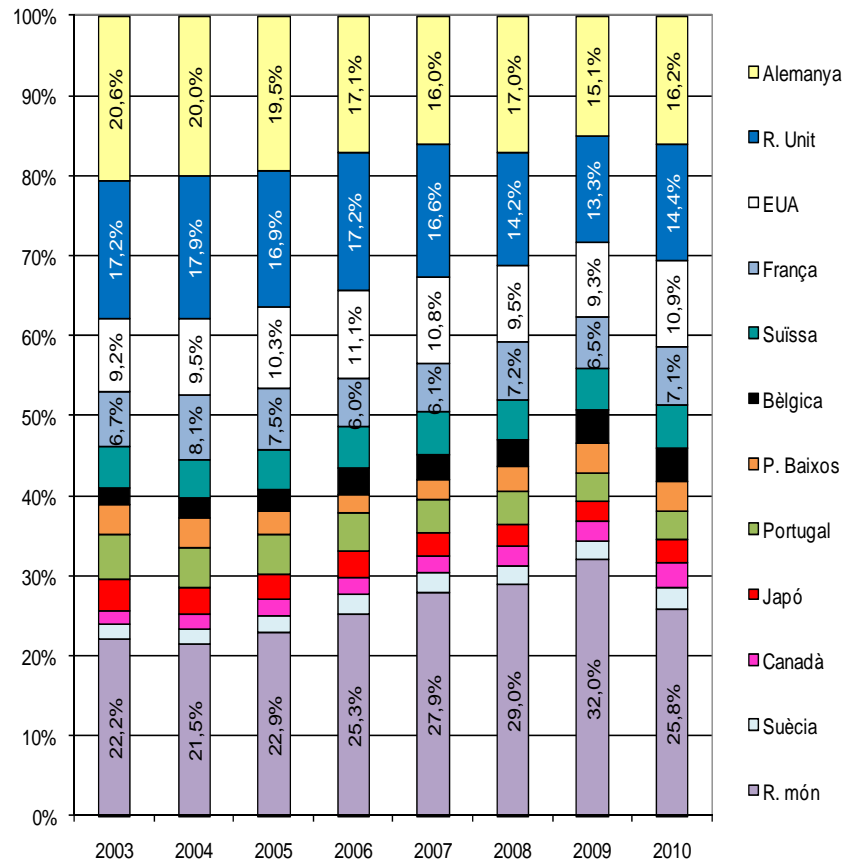

Fig.11

**Exportacions espanyoles.
Distribució per països
segons valor monetari.
Anys 2003 al 2010.**

Font: elaboració pròpia a partir de dades de Datacomex

Nota: Les dades del 2010 són provisionals

Comerç exterior a Catalunya segons tipologia de vi

El **vi escumós i el cava** és el principal tipus de vi exportat a Catalunya. Aquest concentra el **61,6%** de les exportacions de vi total (promig 2003-10). El seu valor exportat presenta una tendència creixent, malgrat una davallada en el 2009. En el 2010, es produeix un increment interanual de l'11,2%, situant-se en 302.666 milers d'Euros (taula 1 i figura 12).

La següent categoria de vi exportat és el **vi tranquil (VT) negre i rosat amb DO**. La tendència de les seves exportacions és creixent. En el 2005, experimenta un salt important en el seu valor i, a partir d'aleshores manté una tendència creixent continuada. En el 2010 concentra un 19,6% de les exportacions de vi catalanes. És aquesta tipologia de vi tranquil la que dona impuls al **creixement de les exportacions de VT amb DO**.

La resta de vins tenen una menor representació, essent el principal el **vi sense DO** que, en el 2010, concentra un **10,7%** de les exportacions catalanes de vi. La tendència observada en aquesta categoria és lleugerament creixent. Tanmateix, en el 2010, experimenta un notable increment interanual, del 47,5%, respecte el 2009.

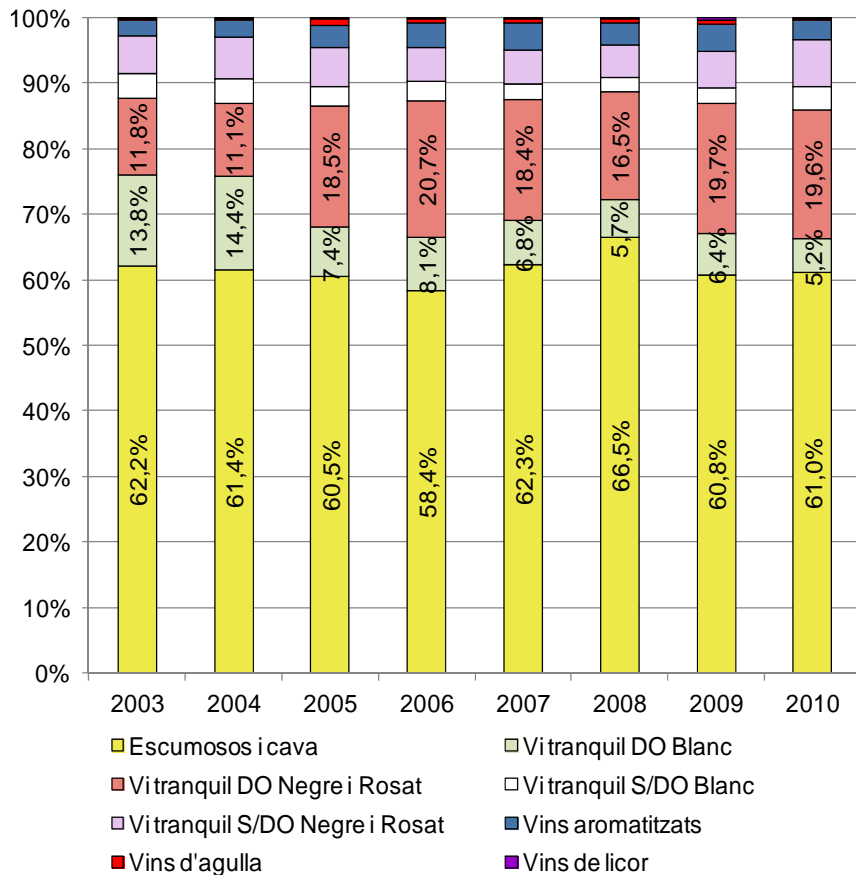
En general, s'observa una bona marxa en les exportacions catalanes de vi, concentrant-se en vins de major qualitat i, per tant, de major valor. El vi tranquil amb DO és la categoria de vins que, malgrat no ser la majoritària, manté un creixement més sostingut.

Fig.12

Exportacions catalanes segons tipologia de vi. Percentatge en funció del valor monetari. Anys 2003 al 2010.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de Datacomex

Nota: Les dades del 2010 són provisionals

Pel que fa a les **importacions**, el principal vi importat és l'**escumós i el cava**, que concentra un 58,6% del valor de les importacions de vi catalanes (promig 2003-10), havent assolit un pic d'un 76,0% i un 78,8%, en els anys 2007 i 2008, respectivament, degut a un creixement del valor importat. Tanmateix, a partir d'aquests anys, s'inverteix la tendència i es redueix la proporció d'escumós importat fins a un mínim del 30,4% en l'any 2010 (figura 13 i taula 2).

En el 2010, la important davallada en valor de les importacions de vi escumós (-72,7%, respecte el 2009), provoca una modificació de les proporcions importades de la resta de categories de vins.

El **vi d'agulla**, la segona categoria de vi importat a Catalunya en el 2010, incrementa la proporció, assolint un 17,2% de les importacions de vi catalanes, malgrat que el seu valor es redueix un 5,9% (taula 2).

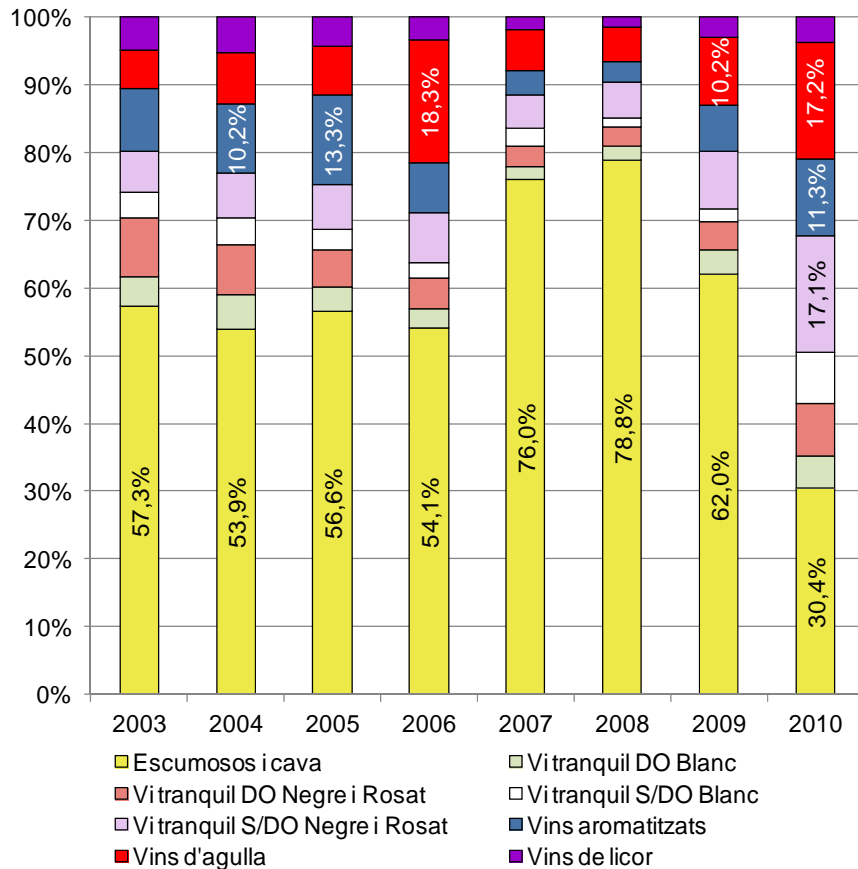
Molt a prop de l'anterior, la següent categoria de vi importada és el **vi sense DO negre i rosat** que, en el 2010, va representar un 17,1% de les importacions de vi. Tanmateix, en aquest cas, el valor obtingut, en el 2010, incrementa un 13,2% respecte a l'any anterior (taula 2).

Fig.13

Importacions catalanes segons tipologia de vi. Percentatge en funció del valor monetari. Anys 2003 al 2010.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de Datacomex

Nota: Les dades del 2010 són provisionals

Pel que fa a la **balança comercial** del vi, en l'any 2010 s'observa un increment del 23,8% respecte a l'any anterior. Aquest increment, posiciona el valor obtingut en el màxim respecte a la sèrie observada. (figura 14).

La categoria de vi que més aporta al saldo positiu de Catalunya és l'escumós i cava i, en segon lloc, el VT amb DO negre i rosat, presentant tots dos una tendència creixent. Destaquen els saldos negatius, dels vins de licor i, en especial, dels vins d'agulla.

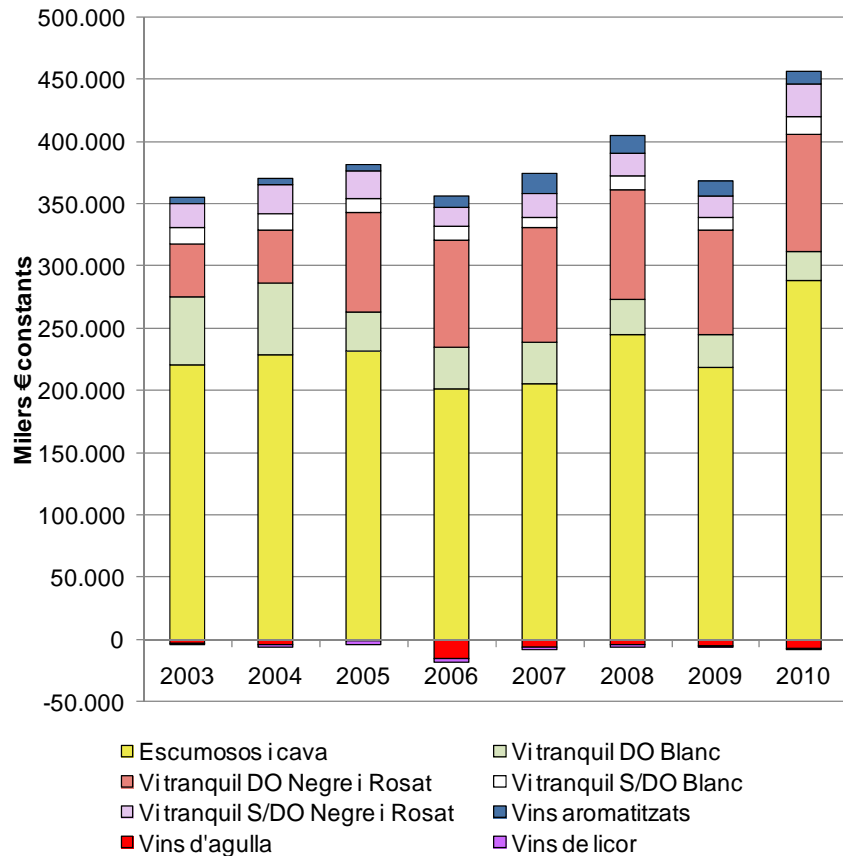
A l'annex I s'expressen les balances comercials i les taxes de cobertura per a cada producte, en euros constants i en percentatge, respectivament (sèrie 2003-10).

Fig.14

Balança comercial del vi segons tipologia de vi.
Expressat en milers d'euros constants.
(Base 2006)
Anys 2003 al 2010.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de Datacomex

Nota: Les dades del 2010 són provisionals

Observatori de la Vinya, el Vi i el Cava

Taula 1

Exportacions catalanes de vi desagregades per tipus de vi en milers d'Euros constants. Base 2006. Anys 2003 al 2010.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de Datacomex. Nota: Les dades del 2010 són provisionals

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Total vi amb DO	104.483,04	107.951,34	118.615,06	127.062,47	133.385,02	123.962,02	116.733,52	123.184,08
Blanc	56.435,26	60.957,81	33.928,19	35.868,18	36.203,72	31.735,87	28.502,20	25.865,78
<i>Envasat</i>	<i>54.578,73</i>	<i>60.318,61</i>	<i>33.430,53</i>	<i>35.716,13</i>	<i>35.952,51</i>	<i>31.479,12</i>	<i>28.345,86</i>	<i>25.121,70</i>
<i>A doll</i>	<i>1.856,53</i>	<i>639,20</i>	<i>497,66</i>	<i>152,05</i>	<i>251,20</i>	<i>256,76</i>	<i>156,34</i>	<i>744,07</i>
Negre i rosat	48.047,78	46.993,53	84.686,87	91.194,29	97.181,30	92.226,15	88.231,31	97.318,31
<i>Envasat</i>	<i>47.335,34</i>	<i>45.628,46</i>	<i>81.896,30</i>	<i>88.815,05</i>	<i>94.327,98</i>	<i>90.366,43</i>	<i>86.653,70</i>	<i>92.902,95</i>
<i>A doll</i>	<i>712,45</i>	<i>1.365,07</i>	<i>2.790,58</i>	<i>2.379,24</i>	<i>2.853,31</i>	<i>1.859,71</i>	<i>1.577,61</i>	<i>4.415,36</i>
Total vi sense DO	38.188,49	42.581,05	41.012,96	35.999,32	39.743,81	40.342,64	35.961,88	53.027,02
Blanc	14.657,31	15.674,46	13.877,58	13.314,21	12.295,76	13.120,66	11.215,09	17.929,10
<i>Envasat</i>	<i>4.607,27</i>	<i>4.700,87</i>	<i>5.813,30</i>	<i>7.896,19</i>	<i>7.549,71</i>	<i>6.570,50</i>	<i>6.031,43</i>	<i>12.883,29</i>
<i>A doll</i>	<i>10.050,05</i>	<i>10.973,60</i>	<i>8.064,28</i>	<i>5.418,02</i>	<i>4.746,05</i>	<i>6.550,16</i>	<i>5.183,66</i>	<i>5.045,81</i>
Negre i rosat	23.531,18	26.906,59	27.135,39	22.685,11	27.448,06	27.221,98	24.746,80	35.097,92
<i>Envasat</i>	<i>18.057,45</i>	<i>20.002,47</i>	<i>21.752,67</i>	<i>17.518,87</i>	<i>22.552,48</i>	<i>20.699,57</i>	<i>21.320,37</i>	<i>29.383,86</i>
<i>A doll</i>	<i>5.473,73</i>	<i>6.904,12</i>	<i>5.382,72</i>	<i>5.166,24</i>	<i>4.895,58</i>	<i>6.522,41</i>	<i>3.426,43</i>	<i>5.714,06</i>
Escumosos i cava	253.533,77	260.214,47	276.653,92	257.161,49	329.476,47	372.345,33	272.183,06	302.665,90
Vins de licor	932,39	1.181,52	935,38	675,36	1.093,60	1.172,35	1.659,84	1.273,27
Vins d'agulla	424,53	437,21	4.280,08	3.162,95	3.417,55	3.686,21	3.204,05	1.097,66
Vins aromatitzats	10.330,79	11.153,28	15.474,82	16.479,38	21.875,41	18.569,52	18.262,39	14.778,55
TOTAL VINS	407.893,01	423.518,86	456.972,22	440.540,97	528.991,86	560.078,07	448.004,74	496.026,48

Observatori de la Vinya, el Vi i el Cava

Taula 2

Importacions catalanes de vi desagregades per tipus de vi en milers d'Euros constants. Base 2006. Anys 2003 al 2010.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de Datacomex. Nota: Les dades del 2010 són provisionals

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Total vi amb DO	7.406,57	7.339,52	7.186,07	7.637,87	8.146,07	8.050,64	6.665,49	6.024,63
Blanc	2.531,83	3.067,03	2.853,66	2.894,48	3.134,73	3.537,59	3.099,95	2.313,75
<i>Envasat</i>	<i>2.531,68</i>	<i>3.061,93</i>	<i>2.808,04</i>	<i>2.857,19</i>	<i>3.044,54</i>	<i>3.406,06</i>	<i>3.064,91</i>	<i>2.232,08</i>
<i>A doll</i>	<i>0,15</i>	<i>5,10</i>	<i>45,61</i>	<i>37,30</i>	<i>90,20</i>	<i>131,53</i>	<i>35,04</i>	<i>81,68</i>
Negre i rosat	4.874,74	4.272,49	4.332,42	4.743,39	5.011,33	4.513,05	3.565,54	3.710,88
<i>Envasat</i>	<i>4.849,06</i>	<i>4.262,90</i>	<i>4.324,86</i>	<i>4.702,91</i>	<i>4.984,19</i>	<i>4.421,10</i>	<i>3.551,70</i>	<i>3.706,41</i>
<i>A doll</i>	<i>25,68</i>	<i>9,59</i>	<i>7,56</i>	<i>40,48</i>	<i>27,14</i>	<i>91,95</i>	<i>13,84</i>	<i>4,47</i>
Total vi sense DO	5.592,75	6.344,74	7.555,36	9.824,90	12.159,44	10.635,13	8.973,14	11.796,99
Blanc	2.238,18	2.377,57	2.440,75	2.193,44	4.051,22	2.153,23	1.745,34	3.613,23
<i>Envasat</i>	<i>2.237,82</i>	<i>2.376,44</i>	<i>1.955,57</i>	<i>1.723,35</i>	<i>3.315,01</i>	<i>1.541,23</i>	<i>1.478,56</i>	<i>3.333,72</i>
<i>A doll</i>	<i>0,36</i>	<i>1,13</i>	<i>485,17</i>	<i>470,09</i>	<i>736,22</i>	<i>612,00</i>	<i>266,78</i>	<i>279,51</i>
Negre i rosat	3.354,57	3.967,17	5.114,61	7.631,46	8.108,22	8.481,90	7.227,81	8.183,76
<i>Envasat</i>	<i>3.289,47</i>	<i>3.952,66</i>	<i>5.040,22</i>	<i>7.270,41</i>	<i>7.585,57</i>	<i>7.972,37</i>	<i>6.809,33</i>	<i>7.825,06</i>
<i>A doll</i>	<i>65,10</i>	<i>14,51</i>	<i>74,39</i>	<i>361,05</i>	<i>522,64</i>	<i>509,53</i>	<i>418,48</i>	<i>358,70</i>
Escumosos i cava	32.683,54	31.910,60	44.953,07	55.420,52	123.704,77	127.383,34	53.191,87	14.507,84
Vins de licor	2.758,07	3.069,04	3.353,74	3.347,42	3.024,26	2.475,43	2.468,98	1.808,23
Vins d'agulla	3.236,91	4.495,07	5.800,23	18.713,02	9.796,33	8.162,05	8.737,85	8.218,98
Vins aromatitzats	5.351,38	6.014,19	10.539,07	7.531,87	5.891,74	4.849,07	5.802,92	5.384,87
TOTAL VINS	57.029,21	59.173,16	79.387,54	102.475,61	162.722,61	161.555,66	85.840,26	47.741,53

Índex d'avantatge comparatiu revelat

Per al present informe es calcula l'índex d'avantatge comparatiu revelat, que representa la situació relativa de la balança comercial de cada tipologia de vi en relació amb el seu comerç total. Es pot considerar com una aproximació als avantatges comercials existents sota el supòsit de que les importacions es corresponen amb sectors no competitiu comparativament i les exportacions amb sectors d'avantatge en els mercats internacionals.

L'índex de l'avantatge comparatiu revelat es calcula de la manera següent:

$$IACR_i = \frac{X_i - M_i}{X_i + M_i} * 100$$

On,

IACR_i: índex de l'avantatge comparatiu del tipus de vi *i*

X_i: exportacions del tipus de vi *i*

M_i: importacions del tipus de vi *i*

L'IACR pot ser negatiu o positiu. Els valors positius s'interpreten com a una avantatge comparativa, en tant que superior quan més elevat sigui l'índex, mentre que els valors negatius reflecteixen una desavantatge comparativa en relació a la balança comercial catalana de vi.

Els resultats per a la sèrie observada posen de manifest com **en l'any 2010 s'obté el valor màxim** (total vins). En el promig de la sèrie, el vi tranquil amb DO és la categoria que presenta una major avantatge competitiva, especialment el negre i rosat, que incrementa anualment la seva competitivitat (taula 3).

A continuació, es situa competitivament el vi escumós i el cava, que incrementa el seu IACR de manera important en el 2010, augmentant-lo en 23,5 punts percentuals respecte el 2009.

El vi sense DO, per a la sèrie observada, es situa en uns nivells lleugerament inferiors als del vi escumós, incrementant la seva competitivitat en 3,5 punts percentuals, respecte l'any anterior.

Les tipologies de vi menys competitives, i amb índexs negatius, són els vins de licor i, especialment, els vins d'agulla. Aquests, redueixen el seu IACR en 30,1 punts percentuals en el darrer any.

Taula 3

Índex d'avantatge comparatiu revelat per tipus de vi en percentatge. Anys 2003 al 2009.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de Datacomex. Nota: Les dades del 2010 són provisionals

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Total vi DO	86,8%	87,3%	88,6%	88,7%	88,5%	87,8%	89,2%	90,7%
Blanc	91,4%	90,4%	84,5%	85,1%	84,1%	79,9%	80,4%	83,6%
<i>Envasat</i>	91,1%	90,3%	84,5%	85,2%	84,4%	80,5%	80,5%	83,7%
<i>A doll</i>	100,0%	98,4%	83,2%	60,6%	47,2%	32,3%	63,4%	80,2%
Negre i rosat	81,6%	83,3%	90,3%	90,1%	90,2%	90,7%	92,2%	92,7%
<i>Envasat</i>	81,4%	82,9%	90,0%	89,9%	90,0%	90,7%	92,1%	92,3%
<i>A doll</i>	93,0%	98,6%	99,5%	96,7%	98,1%	90,6%	98,3%	99,8%
Total vi taula	74,5%	74,1%	68,9%	57,1%	53,1%	58,3%	60,1%	63,6%
Blanc	73,5%	73,7%	70,1%	71,7%	50,4%	71,8%	73,1%	66,5%
<i>Envasat</i>	34,6%	32,8%	49,7%	64,2%	39,0%	62,0%	60,6%	58,9%
<i>A doll</i>	100,0%	100,0%	88,7%	84,0%	73,1%	82,9%	90,2%	89,5%
Negre i rosat	75,0%	74,3%	68,3%	49,7%	54,4%	52,5%	54,8%	62,2%
<i>Envasat</i>	69,2%	67,0%	62,4%	41,3%	49,7%	44,4%	51,6%	57,9%
<i>A doll</i>	97,6%	99,6%	97,3%	86,9%	80,7%	85,5%	78,2%	88,2%
Escum. i cava	77,2%	78,2%	72,0%	64,5%	45,4%	49,0%	67,3%	90,9%
V. de licor	-49,5%	-44,4%	-56,4%	-66,4%	-46,9%	-35,7%	-19,6%	-17,4%
V. d'agulla	-76,8%	-82,3%	-15,1%	-71,1%	-48,3%	-37,8%	-46,3%	-76,4%
V. aromatitzats	31,8%	29,9%	19,0%	37,3%	57,6%	58,6%	51,8%	46,6%
TOTAL VINS	75,5%	75,5%	70,4%	62,3%	53,0%	55,2%	67,8%	82,4%

BLOC III: COMERCIALIZACIÓ DE LES DENOMINACIONS D'ORIGEN CATALANES

En aquest apartat s'analitza quina ha estat la participació de les denominacions d'origen catalanes en la comercialització de vins, tant pel que fa al mercat estatal com pel que fa al mercat exterior.

Comercialització al Mercat Estatal

A la taula 4 es mostra quina ha estat la participació de les denominacions d'origen catalanes en el mercat estatal de vi tranquil l'any 2010. Es diferencia entre vins blancs, negres i rosats.

Respecte el 2009, les quantitats totals de vi tranquil comercialitzades l'any 2010 incrementen lleugerament (1,3%), situant-se en 464.707 hl (*les dades del 2009 es publicaren a [l'informe 3 /2010](#)*). Aquest petit increment trenca amb la tendència a la baixa experimentada en els darrers anys (figura 15).

En el 2010, la DO Catalunya és manté com a la principal comercialitzadora, pel que fa als volums, concentrant un 42,0% dels hectolitres de vi tranquil comercialitzats per les DO catalanes, i incrementant – lleugerament – aquesta proporció, en els darrers anys.

La segona DO en importància és la DO Penedès, que concentra el 32,0% del volum comercialitzat al mercat estatal. No obstant, aquesta DO presenta, en els darrers anys, una tendència a la baixa, deixant d'ocupar la primera posició a partir de l'any 2008.

A continuació segueix la DO Costers del Segre, seguida molt a prop per la DO Empordà. Aquestes DO concentren, respectivament, el 6,2% i el 6,0% del volum de vi tranquil comercialitzat per les DO catalanes al mercat estatal. Tanmateix, aquestes DO presenten tendències diferents, essent creixent per a la DO Empordà, i a la baixa per a la DO Costers del Segre (figura 16).

En general, les DO han incrementat les quantitats comercialitzades en el mercat estatal respecte el 2009, malgrat que algunes han patit fortes variacions. La principal davallada la presenta la DO Terra Alta, mentre que el principal increment el presenta la DO Empordà.

Taula 4

Comercialització de vi tranquil embotellat al mercat estatal per part de les diferents DO (Hectolitres, 2010).

Font: INCAVI, a partir de dades dels CR de les DO

Denominacions d'origen	Blanc	Rosat	Negre	Total
Alella	3.238	443	943	4.624
Catalunya	81.096	31.487	82.574	195.157
Conca de Barberà	1.458	530	4.153	6.141
Costers del Segre	8.722	1.758	18.405	28.885
Empordà	8.368	4.710	14.975	28.053
Montsant	584	568	10.208	11.359
Penedès	81.762	17.728	49.421	148.910
Pla de Bages	1.169	379	4.540	6.088
Priorat	376	37	10.201	10.614
Tarragona	3.441	0	9.290	12.731
Terra alta	2.358	842	8.945	12.145
Total	192.572	58.481	213.654	464.707

Fig.15

Hectolitres de vi tranquil comercialitzat en el mercat estatal per les DO Catalunya, Penedès i el conjunt de DO catalanes. Anys 2007 al 2010.

Nota: només s'inclouen les quantitats comercialitzades de vi embotellat.

Font: elaboració pròpia a partir de dades d'INCAVI produïdes pels CR de les DO

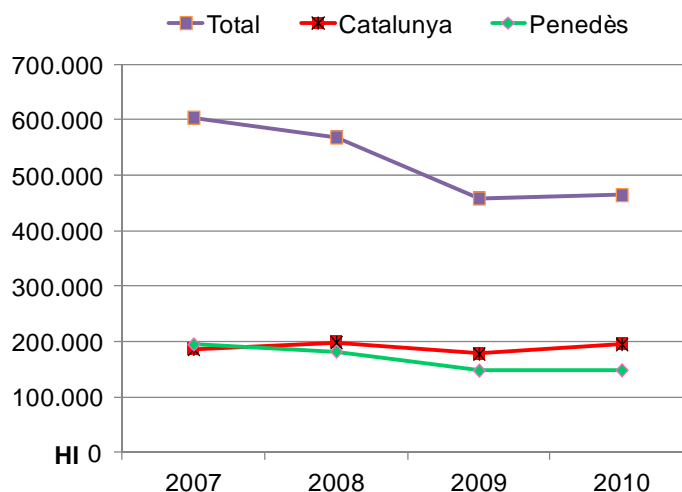
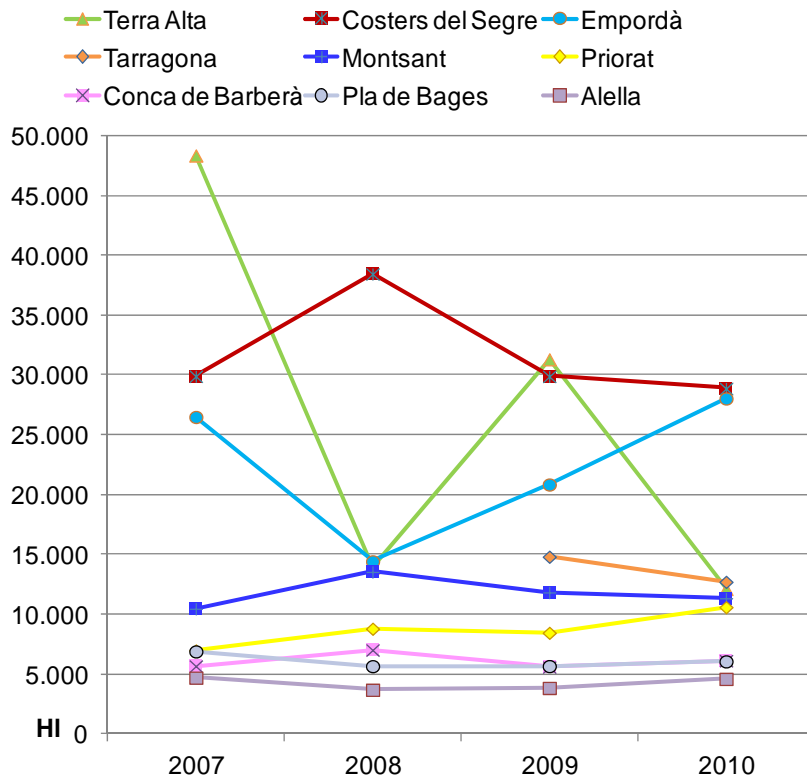

Fig.16

Hectolitres de vi tranquil comercialitzat en el mercat estatal per les DO Terra Alta, Costers del Segre, Empordà, Tarragona, Montsant, Priorat, Conca de Barberà, el Pla de Bages i Alella. Anys 2007 al 2010.

Nota₁: només s'inclouen les quantitats comercialitzades de vi embotellat.

Nota₂: per a la DO Tarragona només s'inclouen els dos darrers anys, donades les diferències en l'ordre de magnitud respecte els anys anteriors.

Font: elaboració pròpia a partir de dades d'INCAVI produïdes pels CR de les DO

La comercialització de **vi especial** en el mercat estatal, en el 2010, es **redueix lleugerament** (-1,6%) respecte el 2009 (taula 5), seguit la tendència experimentada en els darrers anys.

La **DO Cava** és la principal comercialitzadora d'aquesta categoria de vins. Concentra el 97,3% del volum de vi especial comercialitzat en el mercat estatal per conjunt de DO catalanes.

Les quantitats comercialitzades per la resta de DO catalanes són, doncs, minoritàries. No obstant, per a la DO Tarragona, la comercialització de vi especial representa, en el 2010, un 43,1% sobre el total comercialitzat en el mercat estatal per aquesta DO.

Taula 5

Comercialització de vi especial embotellat al mercat estatal per part de les diferents DO (Hectolitres, 2010).

Font: INCAVI, a partir de dades dels CR de les DO, excepte DO Cava (MARM)

	De licor	Escumosos	D'agulla	Total
Alella	34	502	20	556
Catalunya	0	0	95	95
Conca de Barberà	0	0	242	242
Costers del Segre	0	1.578	0	1.578
Empordà	532	68	0	600
Montsant	114	0	0	114
Penedès	0	485	3.999	4.484
Pla de Bages	0	610	0	610
Priorat	0	0	0	0
Tarragona	1.618	8.037	0	9.655
Terra alta	128	10	0	138
Cava	0	654.137	0	654.137
Total	2.392	664.925	4.336	672.209

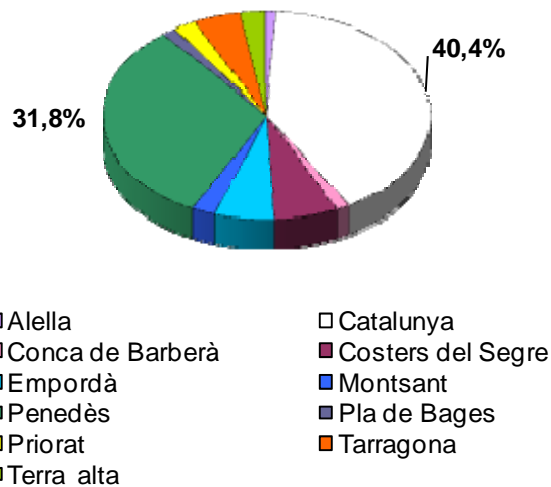
A la figura 17 es presenta la distribució percentual de la comercialització de vi total (vi tranquil més vi especial) al mercat estatal, sense incloure la DO. Cava. Aquesta s'ha eliminat per poder realitzar un millor comparativa entre la resta de DO del territori.

Cal esmentar que la **DO Cava representa un 57,5% del total de vi tranquil i especial comercialitzat per les DO catalanes en el mercat estatal.**

Fig.17
Distribució percentual de la comercialització de vi total embotellat (tranquil i especial) al mercat estatal. Any 2010.

Nota: s'exclou la DO Cava

Font: INCAVI, a partir de dades dels CR de les DO

Pel que fa al vi tranquil segons la seva tipologia (blanc, rosat i/o negre), s'observa que **el vi negre obté una major representació global (46,0%), seguit del vi blanc (41,4%) i del rosat (12,6%)** (figura 18). Respecte el 2009, les proporcions de vi blanc incrementen lleugerament, en detriment de les de vi negre.

Destaquen com a DO especialitzades en **vi tranquil negre**, en primer lloc, la **DOQ Priorat**. Aquesta DO comercialitza gairebé la totalitat del seu vi tranquil en aquesta categoria: el 96,1% respecte el vi tranquil total comercialitzat per la DOQ. En segon lloc, i també molt especialitzada en vi negre, destaca la **DO Montsant** (89,9%) i, amb proporcions de vi negre properes al 75%, les DO **Pla de Bages, Terra Alta, i Tarragona**.

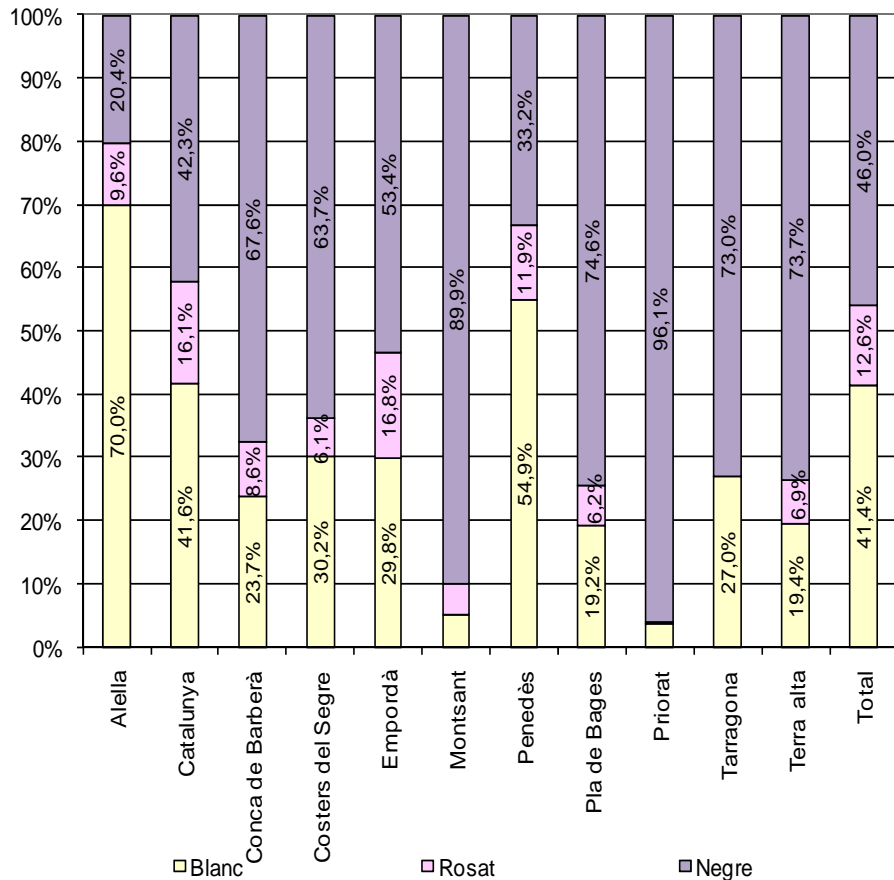
Com a DO especialitzada en **vi blanc** destaca la DO **Alella**, per a la que el vi blanc representa el 70,0% respecte el vi tranquil total comercialitzat per la DO.

La següent DO més especialitzada en vi blanc, és la DO Penedès, amb més del 50% de la seva comercialització de vi tranquil en aquesta categoria.

El principal canvi respecte el 2009, el presenta la DO Empordà, que torna a recuperar les proporcions de vi blanc, negre i rosat, als nivells comercialitzats en el 2008. En el 2010, el vi negre concentra una major proporció (53,4%), en front del vi blanc (29,8%) i del vi rosat (16,8%).

Fig.18
Distribució percentual de la comercialització del vi tranquil embotellat al mercat estatal segons color. Any 2010.

Font: elaboració pròpia a partir de dades d'INCAVI produïdes pels CR de les DO

Quantitats comercialitzades

Comercialització al Mercat Exterior

A la taula 6 es mostra quina ha estat la participació de les denominacions d'origen catalanes en el **mercat exterior de vi tranquil** l'any 2010. Com en l'apartat anterior, es presenten les dades de vi embotellat comercialitzat, diferenciant si es tracta de vins blancs, negres i rosats.

Les **quantitats totals** de vi tranquil comercialitzades l'any 2010, **han disminuït lleugerament** (-3,0%), respecte el 2009, situant-se en 351.029 hl (*les dades del 2009 es publicaren a [l'informe 3 del 2010](#)*) (figura 19).

En el 2010, la **DO Catalunya** continua essent la **principal** comercialitzadora, pel que fa als volums, concentrant un 56,3% dels hectolitres de vi tranquil comercialitzats per les DO catalanes, i amb una tendència força estable, malgrat una lleugera davallada en el darrer any.

La segona DO en importància és la **DO Penedès**, que concentra el 14,7% del volum de vi tranquil comercialitzat al mercat exterior en el 2010. No obstant, aquesta DO presenta, en els darrers anys, una tendència a la baixa que, en el 2010, l'acosta a la tercera DO en importància, la **DO Terra Alta**. Aquesta DO concentra un 12,2% de la comercialització de vi tranquil en el mercat exterior, i pren força, gràcies a l'augment experimentat en el 2010. Tanmateix la seva tendència en els darrers anys presenta fortes oscil·lacions (figura 20).

A continuació segueix la **DO Costers del Segre**, que continua amb la tendència a la baixa experimentada en els darrers anys, concentrant el 5,1% del volum de vi tranquil comercialitzat en el mercat exterior en el 2010

Pel que fa a la resta de DO, Montsant, Tarragona, la Conca de Barberà i el Pla de Bages, mantenen una tendència a la baixa, mentre que Priorat, Empordà i Alella incrementen les seves exportacions.

Taula 6

Comercialització de vi tranquil embotellat al mercat exterior per part de les diferents DO (Hectolitres, 2010).

Font: INCAVI, a partir de dades dels CR de les DO

	Blanc	Rosat	Negre	Total
Alella	1.840	129	2.190	4.159
Catalunya	63.155	10.595	123.885	197.635
Conca de Barberà	956	149	1.475	2.580
Costers del Segre	4.098	568	13.410	18.076
Empordà	631	395	2.884	3.910
Montsant	256	449	8.472	9.177
Penedès	18.560	2.735	30.213	51.507
Pla de Bages	165	134	692	991
Priorat	243	85	9.737	10.065
Tarragona	713	196	9.366	10.275
Terra alta	965	80	41.609	42.654
Total	91.582	15.514	243.933	351.029

Observatori de la Vinya, el Vi i el Cava

Fig.19

Hectolitres de vi tranquil comercialitzat en el mercat exterior per les DO Catalunya, Penedès i el conjunt de DO catalanes. Anys 2007 al 2010.

Nota: només s'inclouen les quantitats comercialitzades de vi embotellat.

Font: elaboració pròpia a partir de dades d'INCAVI produïdes pels CR de les DO

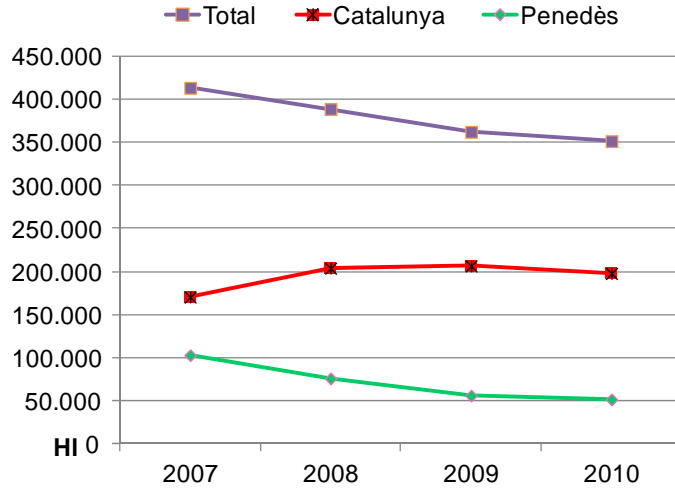
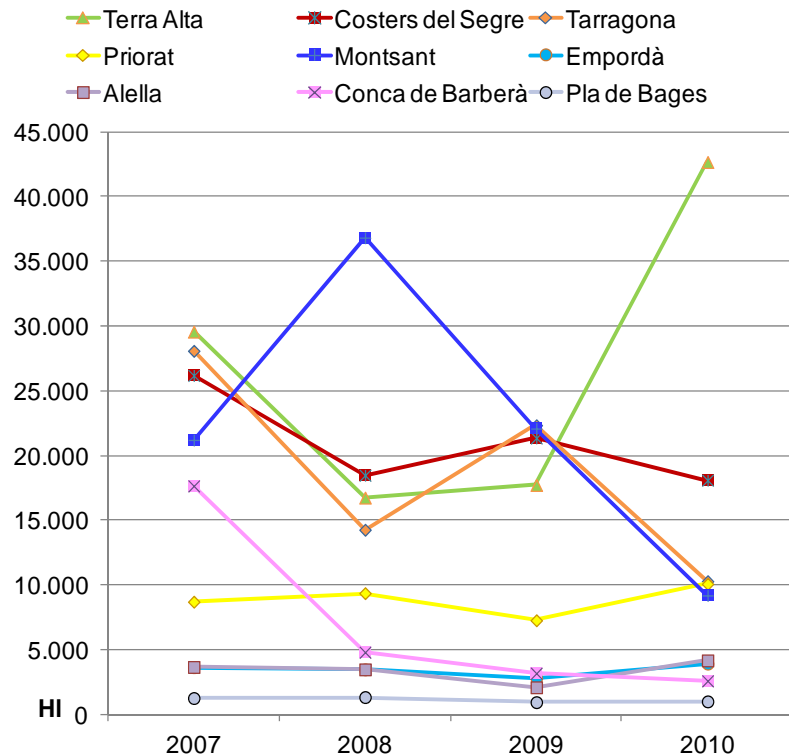

Fig.20

Hectolitres de vi tranquil comercialitzat en el mercat exterior per les DO Terra Alta, Costers del Segre, Tarragona, Priorat, Montsant, Empordà, Alella, Conca de Barberà i el Pla de Bages. Anys 2007 al 2010.

Nota: només s'inclouen les quantitats comercialitzades de vi embotellat.

Font: elaboració pròpia a partir de dades d'INCAVI produïdes pels CR de les DO

Quant a la comercialització de **vi especial** en el mercat exterior (taula 7), les xifres generals **augmenten** (8,8%) respecte el 2009, seguint la tendència experimentada en els darrers anys.

La **DO Cava** és la **principal exportadora**, gairebé representa la totalitat de **vi especial** comercialitzat al mercat exterior (99,9%). La comercialització de la resta de DO és, doncs, minoritària. Aquesta es concentra entre les DO Penedès, Alella i Costers del Segre (en aquest ordre).

Taula 7

Comercialització de vi especial embotellat al mercat exterior per part de les diferents DO (Hectolitres, 2010)

Font: INCAVI, a partir de dades dels CR de les DO, excepte DO Cava (MARM)

	De licor	Escumosos	D'agulla	Total Embotellat
Alella	12	166	0	178
Catalunya	0	0	3	3
Conca de Barberà	0	0	93	93
Costers del Segre	0	168	0	168
Empordà	55	0	0	55
Montsant	27	0	0	27
Penedès	0	355	345	700
Pla de Bages	0	19	0	19
Priorat	0	0	0	0
Tarragona	8	7	0	14
Terra alta	15	0	0	15
Cava	0	1.067.772	0	1.067.772
Total	116	1.068.487	441	1.069.044

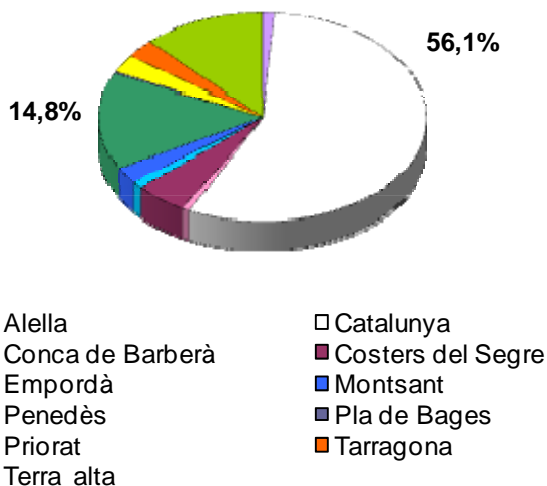
A la figura 21 es presenta la distribució de la comercialització de vi total al mercat exterior (tranquil i especial), sense incloure la DO. Cava. Aquesta s'ha eliminat per poder realitzar un millor comparativa entre les altres DO.

Cal esmentar que la **DO Cava representa un 73,0% del total de vi tranquil i especial comercialitzat per les DO catalanes en el mercat exterior.**

Fig.21
Distribució de la comercialització de vi embotellat (tranquil i especial) al mercat exterior. Any 2010

Nota: s'exclou la DO Cava

Font: INCAVI, a partir de dades dels CR de les DO

Pel que fa al vi tranquil segons la seva tipologia (blanc, rosat i/o negre), s'observa que **el vi negre domina respecte als altres, amb una representació global del 69,5%, seguit del vi blanc (26,1%) i del rosat (4,4%)** (figura 22).

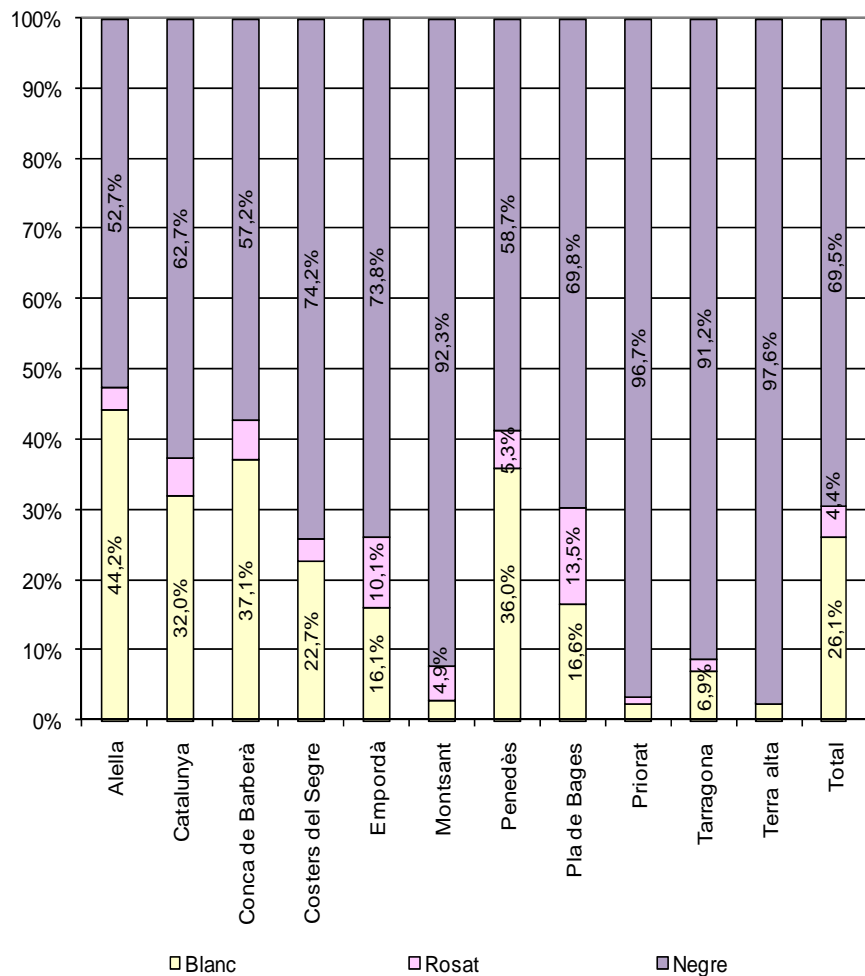
Pel que fa al tipus de vi tranquil comercialitzat per les DO, destaquen per la seva especialització en **vi negre** les DO **Terra Alta, Priorat, Montsant i Tarragona**. Per a aquestes DO, més del 90% del vi tranquil comercialitzat és negre.

Com a **DO especialitzada en vi blanc no en destaca cap**. En tot cas, la DO que presenta una major proporció de vi blanc és la DO Alella amb un 44,2% respecte el vi tranquil total comercialitzat.

Respecte el 2009, la majoria de DO mantenen les proporcions dels seus vins comercialitzats en el mercat exterior. La DO que presenta majors modificacions és la DO Pla de Bages, que incrementa la proporció de vi rosat en detriment de la de vi negre.

Fig.22
Distribució la comercialització de vi embotellat al mercat exterior. Any 2010.

Font: elaboració pròpia a partir de dades d'INCAVI produïdes pels CR de les DO

Orientació comercial

Comercialització Total: Mercats estatal i exterior

La totalitat de **vi tranquil** comercialitzat per les DO catalanes es reparteix en un **57% en el mercat estatal, i un 43% en el mercat exterior**, mantenint les proporcions respecte l'any anterior. La suma de tots dos destins equival a un total de **815.736 hectolitres**.

No obstant, l'orientació vers el mercat estatal o exterior varia segons la denominació d'origen. **La majoria de les DO. s'orienten entre un 35 i un 55% vers el mercat exterior** (percentatges sobre volum comercialitzat).

Fora d'aquest interval però, destaquen les DO Empordà i Pla de Bages per la seva menor orientació exportadora (únicament amb un 12% i un 14% del volum comercialitzat, respectivament), així com les DO Penedès i Conca de Barberà, per les que, en el 2010, l'exportació de vi tranquil representa un 26% i un 30%, respectivament, sobre el total comercialitzat.

Respecte al **vi especial**, un **61%** es comercialitza **en el mercat exterior i un 39% en el mercat estatal**. La suma de tots dos destins equival a un total de **1.741.253 hectolitres**.

Al igual que en l'any 2009, descartant la DO Cava, el comerç de vi especial es centra més en el mercat estatal. En aquest sentit destaquen amb més d'un 90% de vi especial comercialitzat al mercat estatal, les DO Catalunya, Pla de Bages, Empordà, Terra Alta i Costers del Segre.

Quantitats comercialitzades

Com s'ha posat de manifest anteriorment, la tendència conjunta en la comercialització de vi tranquil de les DO catalanes és a la baixa. Com s'observa en les figures 23 i 24, continuen existint variacions interanuals en les quantitats comercialitzades, tot i que aquestes es suavitzen respecte a les observades en els mercats estatal i exterior per separat.

Tanmateix, pel que fa a les variacions, s'ha de tenir en compte el canvi produït en el vi a doll, que es deixa de qualificar, en general, a partir del 2009. D'altra banda, la inestabilitat en els contractes comercial, així com l'existència d'acords puntuals, podria determinar gran part de les variacions observades entre les DO, accentuades pel pes de determinades empreses en determinades DO.

Fig.23

Hectolitres de vi tranquil totals comercialitzats per les DO Catalunya, Penedès i el conjunt de DO catalanes. Anys 2007 al 2010.

Nota: només s'inclouen les quantitats comercialitzades de vi embotellat.

Font: elaboració pròpia a partir de dades d'INCAVI produïdes pels CR de les DO

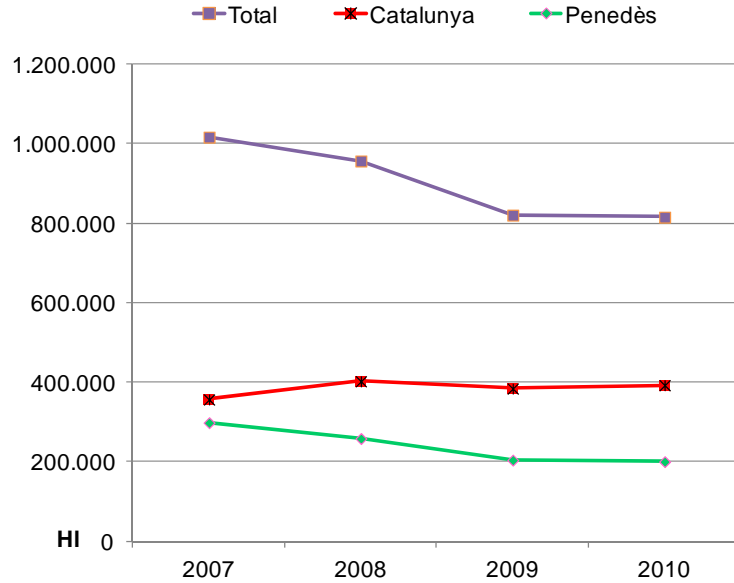
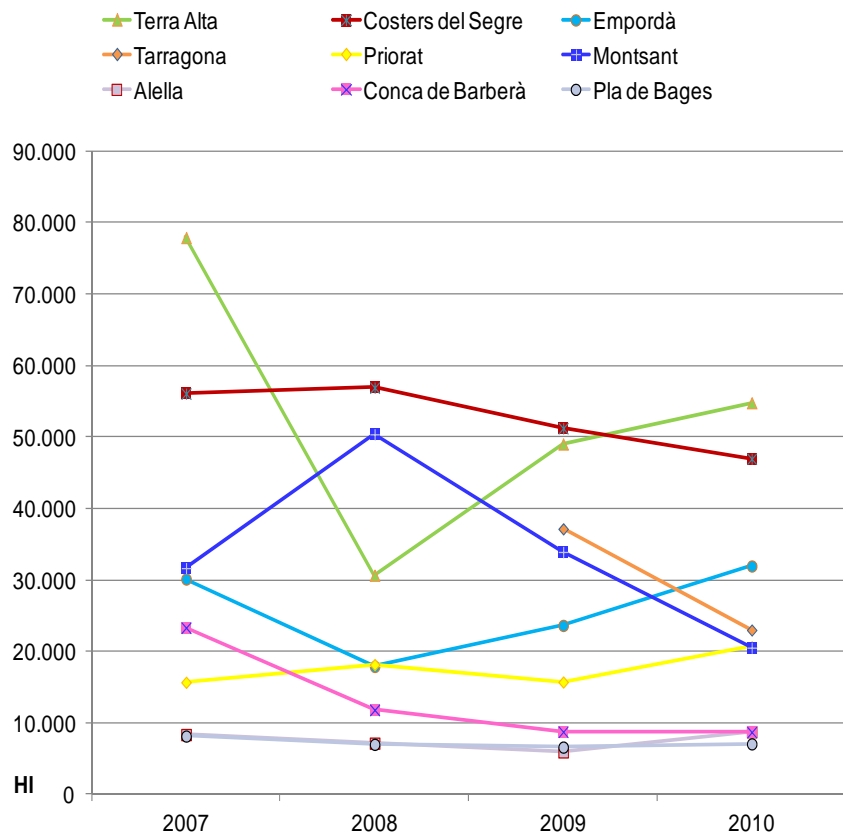

Fig.24

Hectolitres de vi tranquil totals comercialitzats per les DO Terra Alta, Costers del Segre, Tarragona, Priorat, Montsant, Empordà, Alella, Conca de Barberà i el Pla de Bages. Anys 2007 al 2010.

Nota: només s'inclouen les quantitats comercialitzades de vi embotellat.

Font: elaboració pròpia a partir de dades d'INCAVI produïdes pels CR de les DO

Destins de comercialització de les denominacions d'origen

En aquest apartat es diferencien quins són els principals destins al mercat exterior del vi amb denominació d'origen, ja sigui tranquil o especial, segons el seu volum exportat.

S'observa com la UE és el principal destí del vi amb DO català, segons declaren els consells reguladors de les DO, concentrant el 72,5% de les exportacions de vi total. En el cas del vi tranquil, el vi exportat a la UE concentra el 65,1% de les exportacions, mentre que pel vi especial aquesta proporció assoleix el 75,0% del volum comercialitzat (figura 25).

Com s'observa a la figura, i tal i com s'ha anat posant de manifest anteriorment, el pes del vi especial és superior al pes del vi tranquil. Concretament, el vi especial representa el 75,3% del vi comercialitzat per les DO. Així, la distribució de països importadors de vi especial català, és comparable a l'observada pel vi total: Alemanya, el Regne Unit, Bèlgica, Estats Units i el Japó –en aquest ordre segons les DO i pel vi especial –.

D'altra banda, la DO Cava concentra el 99,9% del volum de vi especial exportat. D'aquesta manera, la distribució de destins del vi especial es correspon, gairebé en la seva totalitat, a la distribució corresponent a la DO Cava.

Respecte als tipus de vi tranquil exportats (blanc, negre i rosat), el majoritari és el vi negre per a totes les destinacions, amb un màxim d'un 79,6% (respecte el vi tranquil total) quan la destinació és l'Europa no comunitària (taula 8).

Taula 8

Distribució del vi tranquil (blanc, negre i rosat) segons la comercialització al mercat exterior. Any 2010.

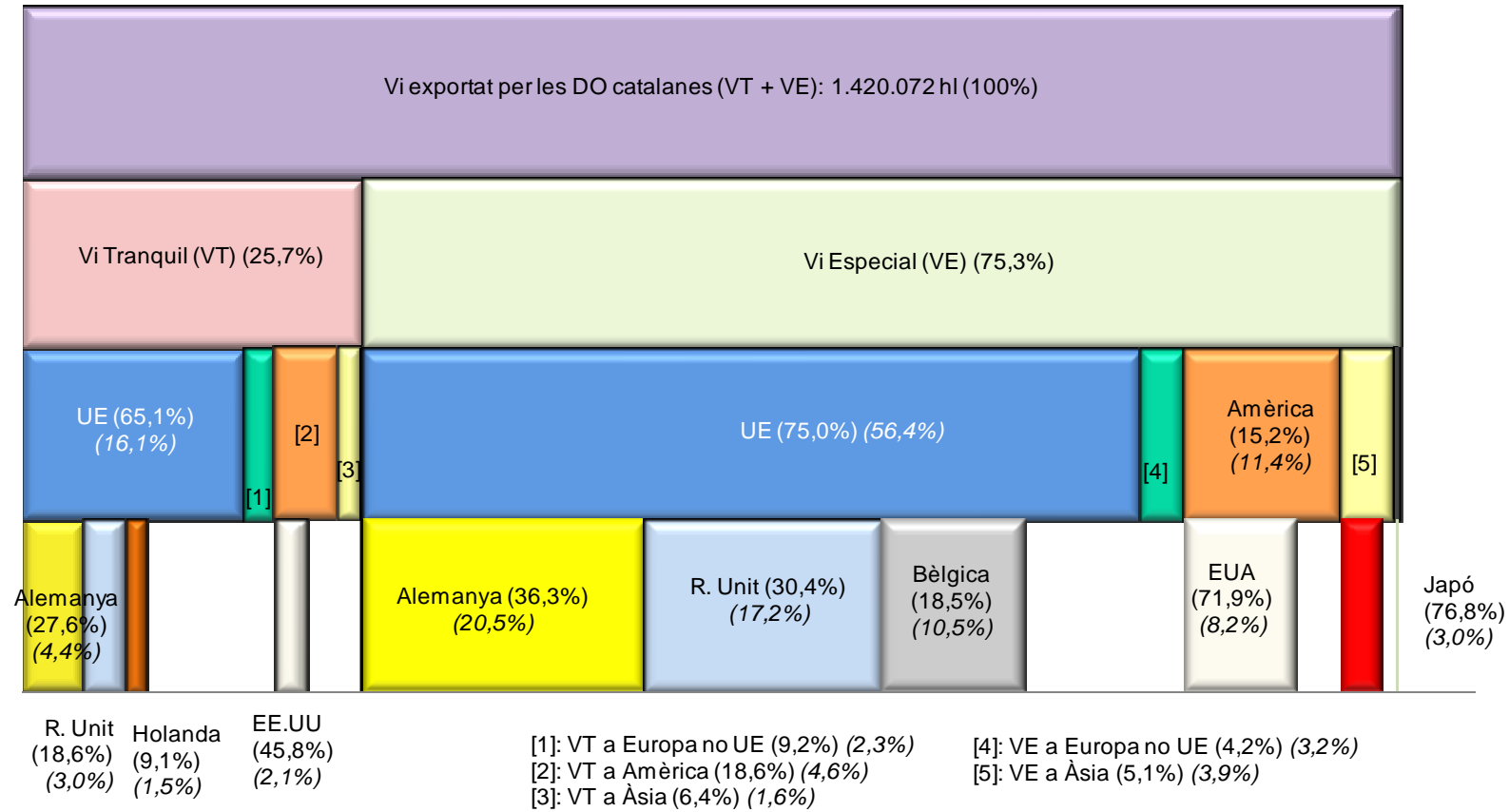
Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'INCAVI proporcionades pels CR de les DO

Vi tranquil	UE	Europa NO UE	Amèrica	Àsia	Oceania	Altres (bàsicament continent africà)	Total
Blanc	26,1%	15,6%	29,8%	28,7%	26,1%	47,2%	26,1%
Negre	68,9%	79,6%	67,6%	68,2%	68,4%	49,0%	69,5%
Rosat	5,0%	4,8%	2,6%	3,1%	5,5%	3,8%	4,4%

Fig.25

Mercats exteriors de destí del vi amb DO catalana – Vi tranquil i vi especial –. Distribució segons volum. Any 2010.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'INCAVI proporcionades pels CR de les DO, excepte DO Cava (MARM).

Les destinacions del **vi tranquil al mercat exterior** són molt diferents segons la DO que es tracti. Per a la DO Catalunya, que concentra, en el 2010, el 56,3% del volum de vi tranquil comercialitzat al mercat exterior per les DO catalanes, la distribució de països obtinguda és semblant a l'obtinguda pel conjunt de vi tranquil, essent el principal destí el Regne Unit, seguit d'Alemanya, els Estats Units i Holanda (taula 9).

Tanmateix, per a algunes DO, els destins de venda són força diferents dels esmentats anteriorment. A les taules 9 a 19 s'expressen els destins per a cadascuna de les DO catalanes. Les taules estan ordenades segons la rellevància en vendes al mercat exterior en el 2010 de cada DO (expressada en hectolitres).

A continuació s'especifiquen els trets més diferenciadors dels mercats que componen les vendes de vi tranquil de les DO catalanes.

El principal comprador de la DO Penedès és Alemanya, que concentra un 20,3% de les seves vendes. Tanmateix, les seves vendes en el conjunt continent americà són molt rellevants (23,1%). El principal destí d'aquest continent és l'agrupació resta d'Amèrica (8,1%), que fa referència a països del continent americà, exceptuant l'Argentina, el Brasil, el Canadà, els Estats Units, Mèxic i Veneçuela². A continuació, segueixen el Canadà (7,1%) i els EUA (4,9%).

La DO Costers del Segre destaca per una diferent composició de les seves vendes. Aquestes estan més orientades vers els mercats nord europeus, especialment els escandinaus, que concentren més del 50% de les vendes de la DO. Entre els països no europeus, destaca els Estats Units, que es situa com a segon comprador en importància (16,2%).

La DOQ Priorat també destaca per una orientació de vendes diferent, dirigint-les vers els Estats Units i Suïssa, que concentren cadascun, més del 15% de les vendes de la DOQ.

Altres DO destaquen per vendes en proporcions elevades a alguns països no esmentats prèviament. En aquest sentit, destaca la DO Montsant, amb un 22,2% de les seves vendes a Noruega, com a segon mercat; la DO Pla de Bages, per a la que Bèlgica és el seu primer mercat (16,4%); les DO Terra Alta i Tarragona, per a les que França ha estat el seu segon mercat (24,0% i 20,3%, respectivament). Destaca especialment la DO Alella, ja que l'agrupació Resta d'Amèrica recull un 89,7% de les seves vendes al mercat exterior.

² Una altra agrupació de països que apareix a les taules a continuació és la resta d'Àsia, que concentra països dels continent asiàtic, excepte Corea, el Japó i la Xina. Per a la classificació de països s'han seguit les especificacions dels formularis del MARM i INCAVI, a complimentar per les DO.

Taules 9 – 19.

Destinacions principals del vi tranquil de les denominacions d'origen catalanes. Dades expressades en hectolitres exportats i percentatge respecte el total. Any 2010.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'INCAVI proporcionades pels CR de les DO

Taula 9

DO CATALUNYA		
TOTAL VT	258.758	100,0%
R. Unit	33.561	13,0%
Alemanya	29.489	11,4%
EUA	17.280	6,7%
Holanda	15.213	5,9%
Noruega	9.485	3,7%
Suècia	9.106	3,5%
Dinamarca	8.112	3,1%
Resta d'Amèrica	7.150	2,8%
Suïssa	7.118	2,8%
Finlàndia	6.363	2,5%
Irlanda	6.340	2,5%
Japó	6.070	2,3%
Canadà	5.811	2,2%
Bèlgica	5.376	2,1%
Resta d'Àsia	4.792	1,9%
Resta del món	87.493	33,8%

Taula 10

DO PENEDEÈS		
TOTAL VT	51.507	100,0%
Alemanya	10.477	20,3%
Resta d'Amèrica	4.161	8,1%
Canadà	3.665	7,1%
Suècia	3.450	6,7%
EUA	2.515	4,9%
Holanda	2.514	4,9%
Bèlgica	2.380	4,6%
Dinamarca	2.333	4,5%
Resta d'Àsia	2.271	4,4%
Suïssa	2.036	4,0%
Finlàndia	1.517	2,9%
Mèxic	1.512	2,9%
Altres països	1.503	2,9%
R. Unit	1.452	2,8%
Brasil	1.419	2,8%
Xina	1.322	2,6%
Resta del món	6.982	13,6%

Taula 11

DO TERRA ALTA		
TOTAL VT	42.654	100,0%
Alemanya	16.222	38,0%
França	10.243	24,0%
R. Unit	2.934	6,9%
Bèlgica	2.054	4,8%
Polònia	1.571	3,7%
Irlanda	1.463	3,4%
EUA	1.191	2,8%
Suïssa	1.042	2,4%
Resta del món	5.933	13,9%

Taula 12

DO COSTERS DEL SEGRE		
TOTAL VT	18.077	100,0%
Suècia	5.989	33,1%
EUA	2.926	16,2%
Finlàndia	2.075	11,5%
R. Unit	1.175	6,5%
Dinamarca	1.053	5,8%
Suïssa	934	5,2%
Alemanya	773	4,3%
Holanda	604	3,3%
Resta del món	2.546	14,1%

Taula 13

DO TARRAGONA		
TOTAL VT	10.275	100,0%
Alemanya	2.100	20,4%
França	2.090	20,3%
R. Unit	1.729	16,8%
Bèlgica	657	6,4%
Japó	619	6,0%
Polònia	511	5,0%
Holanda	486	4,7%
Dinamarca	438	4,3%
Irlanda	315	3,1%
Resta del món	1.331	13,0%

Taula 14

DOQ PRIORAT		
TOTAL VT	10.065	100,0%
EUA	1.698	16,9%
Suïssa	1.577	15,7%
Alemanya	1.075	10,7%
Bèlgica	1.032	10,3%
Dinamarca	750	7,5%
Suècia	662	6,6%
França	649	6,4%
Canadà	473	4,7%
Holanda	405	4,0%
R. Unit	337	3,3%
Resta d'Àsia	223	2,2%
Resta del món	1.184	11,8%

Taula 15

DO MONTSANT		
TOTAL VT	9.177	100,0%
Alemanya	3.306	36,0%
Noruega	2.040	22,2%
Bèlgica	697	7,6%
Suïssa	451	4,9%
Holanda	393	4,3%
Canadà	363	4,0%
Suècia	330	3,6%
R. Unit	310	3,4%
Resta del món	1.287	14,0%

Taula 16

DO ALELLA		
TOTAL VT	4.159	100,0%
Resta d'Amèrica	3.732	89,7%
Resta del món	427	10,3%

Taula 17

DO EMPORDÀ		
TOTAL VT	3.910	100,0%
R. Unit	633	16,2%
EUA	736	18,8%
Alemanya	465	11,9%
Japó	340	8,7%
Suïssa	252	6,4%
Holanda	238	6,1%
Bèlgica	197	5,0%
Noruega	167	4,3%
Canadà	129	3,3%
França	112	2,9%
Suècia	88	2,2%
Resta del món	553	14,1%

Taula 18

DO CONCA DE BARBERÀ		
TOTAL VT	2.579	100,0%
Resta d'Amèrica	425	16,5%
R. Unit	326	12,6%
Alemanya	312	12,1%
Canadà	275	10,7%
Bèlgica	212	8,2%
Holanda	178	6,9%
Xina	136	5,3%
Japó	131	5,1%
França	103	4,0%
Suïssa	101	3,9%
Resta del món	380	14,7%

Taula 19

DO PLA DE BAGES		
TOTAL VT	991	100,0%
Bèlgica	163	16,4%
Mèxic	114	11,5%
Alemanya	103	10,4%
Suïssa	85	8,6%
Dinamarca	60	6,1%
Holanda	60	6,1%
Finlàndia	49	4,9%
Brasil	46	4,6%
Suècia	38	3,8%
Japó	33	3,3%
EUA	32	3,2%
Resta d'Àsia	31	3,1%
Xina	25	2,5%
Corea	22	2,2%
Resta del món	130	13,1%

Pel que fa al vi especial, en la taula 20 s'inclouen els principals països destí de la DO Cava. Aquesta DO és l'única representada en la categoria de vins especials, degut a la seva rellevància en el conjunt de DO catalanes. No obstant, cal esmentar que les quantitats comercialitzades per la DO, recollides en el present informe, s'emmarquen en el conjunt de l'Estat espanyol.

Com s'observa en la taula, la distribució per països correspon a la indicada en la figura 22, essent el principal país Alemanya, seguit del Regne Unit, Bèlgica i els Estats Units.

Taula 20

Destinacions principals del vi especial de la DO Cava. Dades expressades en hectolitres exportats i percentatge respecte el total. Any 2010.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del MARM

DO CAVA		
TOTAL VE	1.067.772	100,00%
Alemanya	290.582	27,21%
R. Unit	243.668	22,82%
Bèlgica	148.412	13,90%
EUA	116.574	10,92%
Japó	42.098	3,94%
França	27.796	2,60%
Resta del món	198.642	18,60%

BLOC IV: EVOLUCIÓ DE PREUS AL CONSUM

Preus en Establiments Comercials d'Alimentació

En el bloc que es presenta a continuació, es segueix l'evolució dels preus al consum de vins i caves catalans en diversos establiments comercials d'alimentació.

La mostra de referències que es presenta, continua amb l'ampliació realitzada a partir del darrer informe publicat de l'OVVC ([informe 2/2011](#)), que inclou **19 observacions**: 5 vins blancs, 8 vins negres, entre aquests 5 de joves i 3 de criança; i 6 caves, dels quals 3 són brut, 2 són brut nature i 1 reserva.

Els preus al consum es recullen trimestralment coincidint amb la publicació dels informes de l'Observatori de la vinya, el vi i el cava (els mesos de març, juny, setembre i desembre).

Els preus al consum que es presenten han estat obtinguts en el **mes de setembre del 2011** (taula 6).

En les observacions realitzades, els vins blancs de referència estan molt ben representats en la totalitat del establiments. Pel que fa als vins negres i als caves, la representació és lleugerament inferior.

Taula 6

Preus al consum (€ampolla 75cl). Juny 2011. Resultats obtinguts classificant els establiments d'alimentació en funció de la seva gamma comercial (àrea metropolitana de Barcelona)

Font: Observatori de la Vinya, el Vi i el Cava

Producte	Tipus d'establiment				
	Hipermercat	Supermercat		Promig	
		Gamma Alta-Mitja	Gamma Mitja-Baixa		
Vi blanc	2,98	3,27	3,19	3,14	
Vi negre	Jove	2,89	3,08	2,96	2,98
	Criança	5,04	5,67	5,78	5,41
Cava	Brut	5,81	6,20	6,06	6,03
	Brut Nature	5,56	6,22	6,05	5,94
	Reserva	14,20	14,27	13,85	14,11

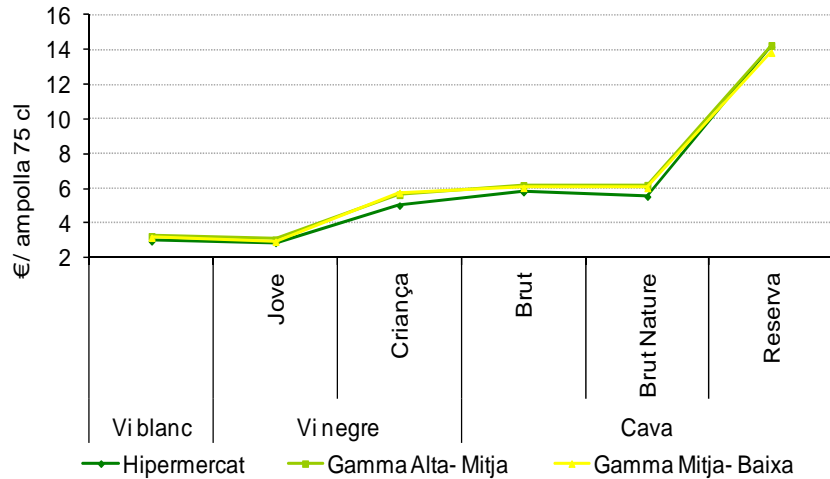
En general, els preus al consum en els hipermercats són lleugerament més baixos que els preus en els supermercats, essent els supermercats de gamma Alta – Mitja els que presenten uns preus més elevats. No obstant, poden haver excepcions, com és el cas del vi negre criança i el cava reserva.

La diferència màxima observada és un 12,7% inferior en hipermercat en front del supermercat de gamma Mitja – Baixa. Aquesta desviació màxima es dona en un vi negre criança, i equival a 73 cèntims d'euro (figura 26).

Figura 26

Comparativa de preus al consum segons tipus d'establiment. Setembre del 2011.

Font: Observatori de la Vinya, el Vi i el Cava

Els preus al consum pel conjunt de productes han augmentat lleugerament respecte el setembre del 2010 (2,4%). Aquesta comparativa es realitza a partir dels preus de setembre del 2011 de la cistella de productes utilitzada anteriorment (ampliada a partir de l'any 2011)

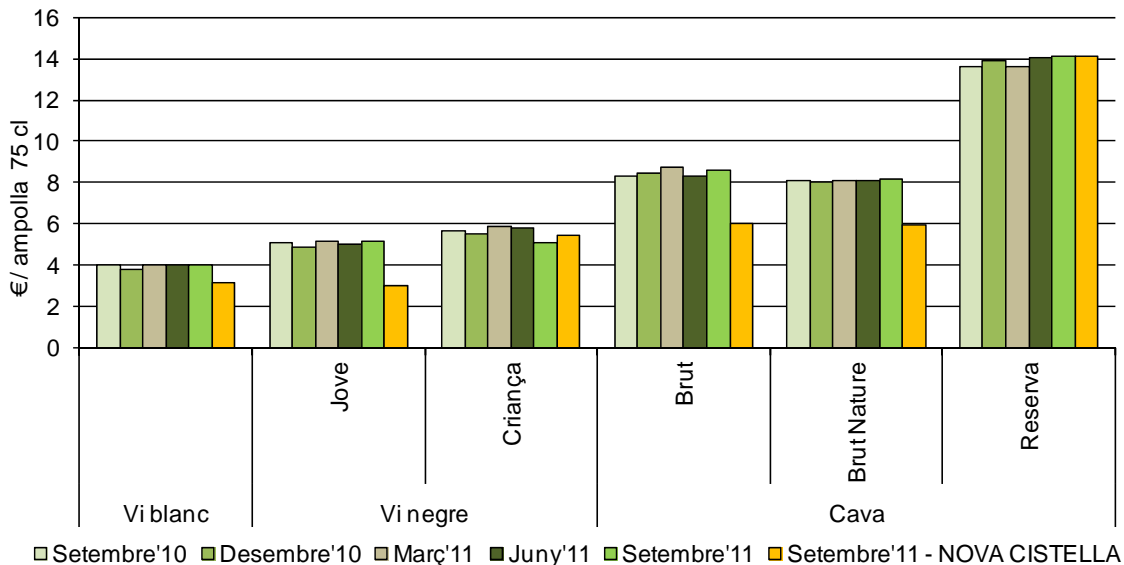
Quan es diferencia per tipus de vi, s'observa un increment superior en el preu del cava (3,0%), seguit del vi blanc (1,4%). Aquestes davallades es compensen, en part, per la davallada en el preu del vi negre (-3,6%) (figura 27).

D'altra banda, pel que fa a la **nova mostra de vins i caves de referència**, s'observa com **el nivell de preus s'ha reduït** considerablement respecte a l'anterior. L'ampliació de la mostra actual recull referències de vins amb preus més baixos, que anteriorment quedaven menorment representats.

Figura 27

Evolució dels preus al consum: juny, setembre i desembre del 2010 i març i juny del 2011

Font: Observatori de la Vinya, el Vi i el Cava

BLOC V: RECURS D'ARTICLES CIENTÍFICS: MÀRQUETING AGROALIMENTARI DEL PRODUCTE VI

En el bloc que es presenta a continuació, s'introdueixen una sèrie d'articles científics, publicats darrerament. La recerca realitzada s'emmarca en el màrqueting agroalimentari del producte vi en l'Estat espanyol. Concretament, l'objectiu de les investigacions és determinar quines són les preferències del consumidor de vi.

- Bernabeu R., Olmeda M., Díaz M., 2011. **Wine attributes having the greatest influence on consumers' choice in Spain.** Comunicació presentada al XIII Congrés de la Associació Europea de Economistes Agraris. Zurich, 30 agost – 2 setembre.

RESUM:

La comercialització de vi a Espanya és problemàtica a causa de dues circumstàncies concretes: la disminució del consum de vi, com a conseqüència d'un canvi d'orientació dels consumidors vers les begudes substitutives i, la major presència de vins nacionals y estrangers en el mercat interior, el que implica la necessitat d'un augment de la competitivitat empresarial. L'augment de la competitivitat dels vins espanyols de qualitat depèn del coneixement de les empreses de producció sobre les preferències dels consumidors de vi, per tal de poder oferir el que es demanda. Amb l'objectiu de respondre a aquesta qüestió i, per tal d'adaptar millor l'oferta, es realitza una enquesta a 421 consumidors de vi, utilitzant la metodologia d'escala de Millor-Pitjor elecció. Es realitzen diverses segmentacions segons els ingressos i l'edat dels consumidors. Els resultats indiquen que els dos principals atributs que condicionen l'elecció d'un vi són la regió d'origen i haver tastat el vi amb anterioritat. La regió d'origen es valora, en general, pels consumidors de més de 34 anys amb ingressos familiars mensuals superiors als 1.500 €. L'atribut d'haver tastat el vi prèviament, que en moltes ocasions s'associa amb l'atribut preu, es valora sobretot pels consumidors més joves i aquells amb ingressos més baixos.

- de Magistris T., Groot E., Gracia A., Albisu L.M., 2011. **Do millennial generation's wine preferences of the "New World" differ from the "Old World"?** International Journal of Wine Business Research 23 (2), 145-160.

RESUM:

L'objectiu d'aquest estudi és analitzar les preferències de la generació del Mil·lenni vers els atributs d'un vi en dos països diferents, un del "Nou Món" (els EUA), i un altre del "Vell Món" (Espanya), amb la finalitat d'establir si existeixen diferències entre aquests. La metodologia emprada és la de Millor-Pitjor elecció, amb informació obtinguda a partir d'una enquesta realitzada en dues ciutats d'Espanya i dels EUA (Zaragoza i Fayetteville), respectivament. A partir de la informació obtinguda, es modela la

heterogeneïtat de la importància dels atributs, classificant els consumidors a partir d'un model de classes latents. Els resultats indiquen que els consumidors de la *generació del Mil·lenni* a Espanya i als EUA presenten algunes semblances però també diferències. Mentre que als EUA, els consumidors de la *generació del Mil·lenni* donen major importància a l'atribut del vi "tastat prèviament", els consumidors espanyols atorguen un pes superior a la denominació d'origen. En tots dos països, s'observa una gran heterogeneïtat en la importància de l'atribut, podent identificar cinc segments de consumidors: el *Tradicionalistes*, els *Cercadors de vi*, els *Fans de les Etiquetes*, els *Insegurs* i els *Conscients del Preu*. Aquests segments de consumidors es poden caracteritzar a partir de variables socioeconòmiques, diferenciant-se exclusivament per les seves preferències pel producte vi.

ANNEX I
BALANÇA COMERCIAL I TAXA DE COBERTURA PER PRODUCTE VINÍCOLA

Taula A

Balança comercial catalana de vi desagregada per tipus de vi en milers d'Euros constants. Base 2006. Anys 2003 al 2010.*Font:elaboració pròpia a partir de dades de Datacomex. Nota: les dades del 2010 són provisionals*

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Total vi amb DO	97.076,48	100.611,82	111.428,99	119.424,59	125.238,95	115.911,38	110.068,02	117.159,45
Blanc	53.903,43	57.890,78	31.074,53	32.973,70	33.068,98	28.198,28	25.402,25	23.552,02
<i>Envasat</i>	<i>52.047,05</i>	<i>57.256,68</i>	<i>30.622,49</i>	<i>32.858,94</i>	<i>32.907,97</i>	<i>28.073,05</i>	<i>25.280,95</i>	<i>22.889,63</i>
<i>A doll</i>	<i>1.856,38</i>	<i>634,10</i>	<i>452,04</i>	<i>114,76</i>	<i>161,01</i>	<i>125,23</i>	<i>121,30</i>	<i>662,40</i>
Negre i rosat	43.173,05	42.721,04	80.354,46	86.450,90	92.169,97	87.713,10	84.665,77	93.607,43
<i>Envasat</i>	<i>42.486,28</i>	<i>41.365,56</i>	<i>77.571,44</i>	<i>84.112,15</i>	<i>89.343,80</i>	<i>85.945,33</i>	<i>83.102,00</i>	<i>89.196,53</i>
<i>A doll</i>	<i>686,77</i>	<i>1.355,48</i>	<i>2.783,02</i>	<i>2.338,75</i>	<i>2.826,17</i>	<i>1.767,76</i>	<i>1.563,77</i>	<i>4.410,89</i>
Total vi sense DO	32.595,74	36.236,31	33.457,61	26.174,42	27.584,37	29.707,51	26.988,74	41.230,03
Blanc	12.419,13	13.296,89	11.436,83	11.120,77	8.244,53	10.967,43	9.469,75	14.315,88
<i>Envasat</i>	<i>2.369,45</i>	<i>2.324,43</i>	<i>3.857,72</i>	<i>6.172,83</i>	<i>4.234,70</i>	<i>5.029,27</i>	<i>4.552,87</i>	<i>9.549,57</i>
<i>A doll</i>	<i>10.049,68</i>	<i>10.972,46</i>	<i>7.579,11</i>	<i>4.947,94</i>	<i>4.009,83</i>	<i>5.938,16</i>	<i>4.916,88</i>	<i>4.766,30</i>
Negre i rosat	20.176,61	22.939,42	22.020,78	15.053,65	19.339,84	18.740,08	17.518,99	26.914,15
<i>Envasat</i>	<i>14.767,98</i>	<i>16.049,81</i>	<i>16.712,45</i>	<i>10.248,47</i>	<i>14.966,90</i>	<i>12.727,20</i>	<i>14.511,04</i>	<i>21.558,79</i>
<i>A doll</i>	<i>5.408,63</i>	<i>6.889,61</i>	<i>5.308,33</i>	<i>4.805,18</i>	<i>4.372,94</i>	<i>6.012,87</i>	<i>3.007,95</i>	<i>5.355,36</i>
Escumosos i cava	220.850,23	228.303,87	231.700,85	201.740,97	205.771,70	244.961,99	218.991,19	288.158,06
Vins de licor	-1.825,68	-1.887,53	-2.418,37	-2.672,06	-1.930,66	-1.303,08	-809,14	-534,96
Vins d'agulla	-2.812,38	-4.057,86	-1.520,15	-15.550,07	-6.378,78	-4.475,84	-5.533,80	-7.121,32
Vins aromatitzats	4.979,41	5.139,09	4.935,75	8.947,51	15.983,67	13.720,45	12.459,47	9.393,69
TOTAL VINS	350.863,80	364.345,70	377.584,68	338.065,36	366.269,25	398.522,41	362.164,48	448.284,94

Observatori de la Vinya, el Vi i el Cava

Taula B

Taxa de cobertura catalana per tipus de vi en percentatge. Anys 2003 al 2010.

Font:elaboració pròpia a partir de dades de Datacomex. Nota: les dades del 2010 són provisionals

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Total vi amb DO	1.410,7%	1.470,8%	1.650,6%	1.663,6%	1.637,4%	1.539,8%	1.751,3%	2.044,7%
Blanc	2.229,0%	1.987,5%	1.188,9%	1.239,2%	1.154,9%	897,1%	919,4%	1.117,9%
<i>Envasat</i>	2.155,8%	1.970,0%	1.190,5%	1.250,0%	1.180,9%	924,2%	924,9%	1.125,5%
<i>A doll</i>	1.276.673,8%	12.528,9%	1.091,1%	407,7%	278,5%	195,2%	446,2%	911,0%
Negre i rosat	985,6%	1.099,9%	1.954,7%	1.922,6%	1.939,2%	2.043,5%	2.474,6%	2.622,5%
<i>Envasat</i>	976,2%	1.070,4%	1.893,6%	1.888,5%	1.892,5%	2.044,0%	2.439,8%	2.506,5%
<i>A doll</i>	2.774,4%	14.238,5%	36.935,4%	5.877,0%	10.512,3%	2.022,5%	11.397,6%	98.824,4%
Total vi sense DO	682,8%	671,1%	542,8%	366,4%	326,9%	379,3%	400,8%	449,5%
Blanc	654,9%	659,3%	568,6%	607,0%	303,5%	609,3%	642,6%	496,2%
<i>Envasat</i>	205,9%	197,8%	297,3%	458,2%	227,7%	426,3%	407,9%	386,5%
<i>A doll</i>	2.779.954,0%	969.226,3%	1.662,1%	1.152,6%	644,7%	1.070,3%	1.943,0%	1.805,3%
Negre i rosat	701,5%	678,2%	530,5%	297,3%	338,5%	320,9%	342,4%	428,9%
<i>Envasat</i>	548,9%	506,1%	431,6%	241,0%	297,3%	259,6%	313,1%	375,5%
<i>A doll</i>	8.408,6%	47.567,6%	7.235,6%	1.430,9%	936,7%	1.280,1%	818,8%	1.593,0%
Escumosos i cava	775,7%	815,4%	615,4%	464,0%	266,3%	292,3%	511,7%	2.086,2%
Vins de licor	33,8%	38,5%	27,9%	20,2%	36,2%	47,4%	67,2%	70,4%
Vins d'agulla	13,1%	9,7%	73,8%	16,9%	34,9%	45,2%	36,7%	13,4%
Vins aromatitzats	193,0%	185,4%	146,8%	218,8%	371,3%	383,0%	314,7%	274,4%
TOTAL VINS	715,2%	715,7%	575,6%	429,9%	325,1%	346,7%	521,9%	1.039,0%

